

DEBRECZEN

XVIII. évi. 234. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Egy orvostanhallgató halálos villamosszerencsétlensége a Simonyi-úton

NÉMET PÁNCÉLOSOK 90-100 KILÓMÉTERRE VANNAK MOSZKVÁTÓL

**Félmillió szovjet hadifogoly a vjazma-brjanszki kettős nagy csatában
A hadjárat óta több mint hárommillió a foglyok száma — Délen Rosztov
előtt állnak a szövetségesek**

**Archangelszk szovjet-orosz kikötőben állítólag angol expedíciós
csapatok szálltak partra — Propaganda-expedíció vagy képzelet-
beli esemény, mondják Berlinben**

Magyar jelentés

A keleti fronton most bontakoznak ki a német és szövetséges csapatok legutóbbi nagyarányú hadműveleteinek eredményei. Moszkvához a szovjet fővárosához közelednek a német gyorscsapatok.

Berlini katonai körökből származó értesülés szerint Moszkva kiürítése a leggyorsabb útemben folyik. A szovjet hadvezetőség rádión több ízben közölte, hogy az asszonyokat és gyermekeket elszállítják a szovjet fővárosból, Moszkvát erődítménnyé alakítják át. A Moszkva felé közeledő német csapatok közül legjobban a Tula felől előretörő német páncélos csapatok fenyegetik Moszkvát. Hír szerint erről a szakaszon már erősen hallani lehet az ágyúzást Moszkvában. A német gyorscsapatok élei több helyen már csak 100 kilométerre vannak a szovjet fővárostól.

A déli szakaszon ugyancsak erős iramban folyik az előnyomulás és a német páncélosok élei már Rosztov előtt állanak.

Rosztov az Azovi tenger legkeletibb partja mentén van és igen fontos ipari és közlekedési esemélynepont. Innen vezet az út Kaukázusba.

A német véderő külön jelentése szerint a Vjazma krónykén bekerített szovjet erők megsemmisítése befejeződött. A foglyok száma félmillió fölé emelkedett. Vjazma város a német kézen van és most már innen indulnak a támadó német csapatok Moszkva felé.

AZ ARCHANGELSZKI ANGOL PARTRASZÁLLÁS

Az éjszakai órákban érkezett az a hír, hogy angol expedíciós csapatok szálltak partra Archangelszknél.

Az Aftonblad et. svéd lap értesül jó forrásból arról, hogy brit katonák érkeztek Archangelszkebe, azonban még nem hagyták el a várost és nem vettek részt semmiféle katonai műveletben.

Archangelszk Szovjetország északkeleti részén fekszik, a Fehér tenger egyik kikötője. Az angol katonaság Norvégia megkerülésével az Északi Jeges tengeren keresztül juthatott el szovjet földre. Az egész expedíció nyilvánvalóan a szorongatott helyzetben levő szovjet kormány sürgetésére indult el.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Azovi tenger mentén kifejlődő új hadművelettel kapcsolatosan magyar katonai körökben tartózkodnak mindennemű részletesebb tájékoztatástól. Utalnak azonban arra, hogy a szövetséges csapatok a kedvezőtlen időjárás nehézségeit leküzdve, ismét hosszú

szakaszon vágják el az ellenséges erőket a tengertől.

Ezzel az Azovi tenger partja az utolsó rövid szakasz kivételével a szövetségesek birtokába került.

A honvédseregtestek tevékenységéről egyelőre még nincs jelentés.

de gyakorlati hadászati értéke az egészen nem sok. Archangelszk légvonalban több, mint 700 kilométerre van Leningrádtól, melyet már körülzárva tartanak a német csapatok. Közben pedig a finnek vannak, akik már a Murmanszk vasutat több helyen megszakították. Moszkva tehermentesítése sem képzelhető el a brit expedíciós sereg által nemcsak annak kis száma, hanem a nagy távolság miatt is, hiszen Archangelszk és Moszkva között 1000 kilométer a távolság.

NÉMET VELEMÉNY AZ ANGOL PARTRASZÁLLÁS RÓL

Mint az MTI Berlinből jelenti, a Vjazma és Brjanszk körüli óriási német győzelmeik hangulatában német katonai és politikai körök teljes érdektelenséggel fogadták azokat a híreket, amelyek szerint Archangelszknél mintegy 10 ezer főnyi angol expedíciós sereg szállt partra. Ezekben a körökben még annyi jelentőséget sem tulajdonítanak ennek a propaganda expedíciónak, hogy vele bővebben foglalkozzanak. Moszkva szorongatott helyzetével kapcsolatban a Wilhelmstrassen csupán annyit mondott, hogy a moszkvai események már többet jelentenek, mint kiürítést. Egyébként — mondották — a moszkvai helyzetről valószínűleg a német hadijelentés fog majd tájékoztatást nyújtani. A szovjet fővárost mindjebb fenyegető veszélyt egyébként már az orosz jelentések sem titkolják. A Vörös Csillag a szovjet hivatalos lapja szintén rámutat Moszkva szorongatott helyzetére és elismeri, hogy a »Szovjet ellenállás válságos szakaszba érkezett«. Beavatott katonai körökben úgy tudják, hogy az északnyugatról Kalinin irányából előretörő német gyorscsapatok már 90 km-re megközelí-

tették a szovjet fővárost. Az utóbbi napok folyamán Leningrád körül is szükség volt a németek szorongató gyűrűje. Leningrádi jelentés szerint a város valamennyi lakosát kiképzik katonailag. A nagyobb tereken és parkokban az öregeket és gyermekeket tanítják a puskával való bánásmódról. A lapok felszólítják a lakosságot, hogy mindenki vegyen részt a város életében.

Késő éjjel érkezett berlini jelentés szerint illetékes német helyen közlik a következőket: Amerikai részről híreszteléseket terjesztettek, amelyek szerint brit expedíciós hadtestet szállítottak partra Archangelszknél. Itteni politikai körökben kijelentik, hogy semmi okuk arra, hogy képzeletbeli eseményekkel foglalkozzanak.

JAPÁN MAGATARTÁSA

felé a legújabb haretéri események kapcsán nagy figyelem irányul. A tokiói lapok jelentése szerint a Vladivosztkba irányuló amerikai szállítmányokkal kapcsolatban Toyoda külügyminiszter a Szovjetunió és az Egyesült Államok figyelmét a következő pontokra hívta fel:

1. A Cugaru és Cusima útvonalakon a Szovjetunióba történő amerikai anyagszállítás egyértelmű a japán vizeken történő szállítással.

2. Japán, mint a háromhatalmi szerződés egyik fele ezt az eljárást nem hagyhatja szó nélkül. A Szovjet távolkeleti hadseregéhez irányuló amerikai szállításokat Japán ellen is felhasználhatják.

Az amerikai lapok londoni jelentései alapján a Corriere della Sera közli, hogy angol részről javasolják, hogy az Egyesült Államok garantálják a Szovjetunió távolkeleti határait japán támadással szemben. Ez a garancia lehetővé tenné,

hogy a Szovjetunió további csapatokat helyezzen át a Távol-Keletről a német-szovjet arcvonalra.

AMERIKA ÉS A SZOVJET

Mint a Német Távirati Iroda jelenti, Roosevelt elnök a Fehér Ház hivatalos közlése szerint bejelentette, hogy az elmúlt napokban nagy szállítmányokat indítottak útján a Szovjetunióba.

— Mindazt a hadianyagot — folytatta Roosevelt, — amit a moszkvai értekezleten októberre ígértek, harcokcsikat, repülőgépeket és tehergépkocsikat is beleértve, még a hónap vége előtt útnak indítják. Az amerikai kikötőből egymásután indulnak a szállítmányok. A hadsereg különféle parancsnokai és a szövetségi hajózási hatóság a hét végén is dolgozott az anyagnak a kikötőbe szállításán. Minden lehető megtesznek a hadianyagszállítás érdekében, hogy a Szovjetben »megerősítsék a bátor, töretlen erejű védelmet«.

Az Associated Press megjegyzi, hogy a Fehér Ház fenti közleményét indokolás nélkül adták ki. Általános feltevés szerint azonban az a célja, hogy fokozza a szovjet erkölcsi erejét. Egyes körökben rámutatnak arra, hogy a nyilatkozat a hadianyag elszállításáról beszél ugyan, de egy szóval sem említi, megérkezett-e a hadianyag a Szovjetunióba.

Külföldi jelentések úgy tudják, hogy a közeljövőben nagyobb szovjet küldöttség érkezik az angol fővárosba, hogy ott folytassa azokat a megbeszéléseket, amelyeket Moszkvában kezdtek el a Szovjet megsegítése céljából. A szovjet küldöttséget vagy Litvinov vagy Molotov fogja Londonba vezetni. A német sajtó ezzel kapcsolatban gúnyosan megjegyzi, hogy amíg ez a londoni tanácskozás megkezdődik, mindenesetre várni lehet az újabb segélynyújtással. Híre jár még, hogy Churchill az alsóházban tartandó legközelebbi beszédében kitér a brit-szovjet együttműködésre.

PHILIPS.

az Egyesült Államok római nagy-

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

követe Clipper repülőgépen Newyorkba érkezett, hogy Roosevel

Német hadijelentések

A német véderő főparancsnoksága közli október 14-én délelőtt:

Kélezen a hadműveletek a tervezett módon folynak tovább.

Az ellenség Brjanszk térségében körülzárt erőinek több csoportját szétvertük. Megsemmisítésük a sűrű erdőterepen tovább folyik.

Már hétfőn több mint 350.000-re emelkedett a brjanszki és vjazma-i két fronton foglyulejtettek száma. — A foglyok száma még állandóan növekedőben van.

Harci repülőgépeink október 14-re virradó éjszakán eredményesen bombázták Leningrád hadifortosságú berendezéseit.

Gyorsnászádaink az október 13-ra virradó éjszaka a brit part felé nyomultak és megtámadtak egy rombolókat, gyorsnászádokkal és repülőgépekkel erősen biztosított ellenséges hajókaravánt.

Héves elhárító tűz és a túlerőben lévő biztosító haderők ismételt elhárító támadásai ellenére, a gyorsnászádok hét felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 18.000 tonna árutalonnal. A gyorsnászádok saját veszteség nélkül tértek vissza.

A kedre virradó éjszaka légtámadásaink több brit repülőter ellen irányultak.

A bolsevisták kivonulásuk előtt felgyújtották Vjazmát és felrobbantották a főépítményeket

Berlin, okt. 14. A Német TI értesítése szerint a bolsevisták Vjazmából való kivonulásuk előtt felgyújtották a várost és levegőbe repítették a főépítményeket. Eljárásuk során a legkisebb tekintettel sem voltak a polgári lakosságra, amelynek igen sok áldozata van a tervszerűtlen robbantások következtében. Igen sok utcában koromszennelések és házak alapjai állanak, amelyek felől a köfal és

Moszkvából eltávolították a gyermekeket és asszonyokat

Lenin holttestét az

London, okt. 14. (Reuter) Moszkvából jelentik, hogy a szovjet fővárosból eltávolították a gyermekeket és az asszonyokat. Egyidejűleg a Moszkva elleni hadműveletet a németek rendkívül nagyjelentőségű hadműveletet hajtottak végre az Azovi tenger mellett. A helyzet itt is igen súlyos az oroszok számára. (MTI)

A moszkvai rádió kedden hajnalban beismertette, hogy a helyzet Vjazma körül rendkívül súlyos. A németek — mondotta a moszkvai rádió — áttörték a szovjet védelmet több, egymástól különálló helyen és hidfőket alakítottak a szovjetállások között. A németek folytatják előretörésüket. A harc éjjelnappal folyik, állandó fülsiketítő ágyúdörgés hallatszik. A moszkvai rádió végül bejelenti, hogy a szovjet csapatok új állásokba vonultak vissza.

Ankara, okt. 14. (Stefani) Szovjet jelentés szerint Vjazmát kiürítették. (MTI)

Róma, október 14. (MTI) A Popolo di Roma közli a Journal American című lap tudósítójának táviratát, amely szerint Lenin holttestét a Vörös téren emelt mauzóleumból átszállították egyik uralmenti helységbe. Az átszállítás a legnagyobb titokban történt, mert attól tartanak, hogy ha a nép tudomást szerez a holttest elszállításáról, ezt a bukás sötét előjelének tekintik.

Róma, okt. 14. (MTI) A Popolo di Roma a szovjet helyzet jellem

zőknek jelentést tegyen.

A NÉMET-FRANCIA VISZONY

Berlini jelentés szerint ottani politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a közeli napokban újabb lépés történik a német-francia viszony megszilárdítása terén. A Wilhelmstrassen ezzel kapcsolatban csupán annyit mondanak, hogy a fegyverszüneti egyezmény keretében tartós gyakorlati együttműködésről lehet szó.

Brit repülőgépeknek a La Manche-csatornaparti megszállt terület fölé történt berepülése során az ellenség hétfőn súlyos veszteségeket szenvedett. A vadászok, légvédelmi tüzérség és a haditengerészeti tüzérség 31 ellenséges repülőgépet lőtt le. Saját veszteségünk egy gép.

Brit bombázók a kedre virradó éjszaka Nyugat-Németország és az észak német partvidék különböző helyiségeire robbantó és gyújtóbombákat dobtak. Az éjszakai vadászok, harc repülőgépek és a légvédelmi tüzérség öt ellenséges repülőgépet lőtt le. (MTI)

A német véderőfőparancsnokság közli:

Az ellenségnek a Vjazma környékén bekerített erői most már teljesen megsemmisültek.

A Brjanszk körüli katlanban is feltartóztatatlannul tovább folyik az ellenség felbomlása.

A hatalmas kettős osztagban ejtett foglyok száma időközben több mint ötszázra emelkedett és még óráról órára növekedőben van.

A keleti hadjárat megkezdése óta ejtett szovjet foglyok száma már jóval túlhaladja a hárommilliót. (MTI)

vasépítmények teljesen leégtek. A bolsevisták csaknem valamennyi útvonalat nagy sietve aláaknáztak. Igen sok asszony és gyermek nem tudva erről az aknamezőkről, rálepett ezekre az aknákra s a robbanás áldozatául esett. Német műszaki osztagok már eltávolították az aknákat és az előkészített robbantó tölteteket és pokolgépeket legnagyobb részét. (MTI)

Uralba szállították

zésére ismerteti a szovjet lapok cikkei, amelyek mindent elkövetnek, hogy a lakosság erkölcsi ellenállását fokozzák. Állandóan külföldi kiadásokat jelentenek meg, amelyekben részletesen leírják a szovjet katonák hőstetteit és felszólítják a lakosságot, hogy minden erejét vessen latba a védekezésnél. A lapok teljes oldalát betöltik az ilyen címek: »Közeledik a ti órátok«. — Bátorúságtokkal építetek acélfalat az ellenség előtt«. — »Maradjatok helyeteken az utolsó pillanatig, bármilyen legyen is a kitarthatás ára«. — »Áldozatok feléleteket fiaitokért«.

Basel, október 15. A „Basler Nationalzeitung“ jelenti Moszkvából, hogy a napokban Moszkvába rendelték a szovjet tudósokat, hogy tanácskozással folytassanak velük a hadvezetőség új módszereiről. (MTI)

Odesszából felére csökkentették az ivóvizet

A „Berliner Börsenzeitung“ közli: Odesszából egyre több szökevény érkezik a szövetségesek arcvonalába, akik elmondották, hogy az ostromolt városban hihetetlen terror uralkodik. Tekintélyes személyiségeket kivégeztek, mert beállták a harc értelmetlen voltát s a város átadását követelték. Odessa vízvezetése romokban hever, az ivóvizet már csak adagolják. Az elmúlt napokban felére csökkentették nemcsak az élelmiszeradagokat, hanem a vizet is. A város lakossága már többször fellázadt és tüntetett a katonai parancsnokság előtt a harc beszün-

telése érdekében. A szökevények elmondották azt is, hogy a szovjet állások tele vannak holttestekkel, amit a dühöngő politikai biztosok vérengzése halmozott fel.

Ankara, október 14. (NST.) Moszkvából jelentik, hogy hétfőn megérkezett a szovjet fővárosba az angol munkásság küldöttsége. A küldöttséget Sir Walter Citrine, a brit szakszervezetek szövetségének főtitkára vezeti. A munkáspárti küldöttek tanácskoznak fognak a szovjet szakszervezetekkel. Az eszmecsere célja hír szerint az, hogy brit-szovjet közös szakszervezeti tanácsot alakítsanak.

Mit mondott Roosevelt

„Moszkva eleste után a Volga lesz a szovjet védelmi vonala“

Washington, október 14. A képviselőház külügyi bizottságában hétfőn került sor Hull külügyminiszter, Knox haditengerészeti miniszter és Stark tengernagy felszólalására az amerikai kereskedelmi hajók felfegyverzésének kérdésében. Hull többek között a következőket mondta:

— Az amerikai kormány tisztában van azzal, hogy Németország olyan méretű hadigépezetet indított meg a szárazföldön, a levegőben és a tengeren, amelyet még a történelem nem látott. A semlegességi törvény visszavonása vagy módosítása oly értelemben, hogy az amerikai hajók befuthassanak a tilalmazott hadisávba, amerikai nemzeti érdek szempontjából rendkívül nagyjelentőségű lett.

Az amerikai hajóknak módot kell adni a védekezésre. Németország most az európai és afrikai földrészt meg-

Apollo filmszínház

A nagy sikerre való tekintettel közölkívántra

prolongálva

Leányvásár

Főszerepekben:

Szelezky, Sárdy, Kiss Manyi és Latabár.

Meghíusult kitérési kísérletek Leningrádból

Berlin, október 14. (Német TI) Katonai helyről közlik: A Leningrádban körülzárt szovjet erők teljesen felmorzsolódnak, kiltástalanul és hiábavájo kitérési kísérleteikben. A bolsevisták minden rendelkezésükre álló erő harcbavetésével egyre újabb kísérleteket tesznek a német csapatok szoros gyűrűjének szétrobbantására. A súlyos anyagi veszteségeken kívül nagy veszteségeket szenvednek a bolsevisták emberéletben is. A leningrádi katonai és ipari berendezések a német nehéz tüzérség tüzeiben állanak és állandóan hullanak rájuk a német bombák.

Angol bombák hulltak egy svájci falura

Bern, október 14. Hivatalos svájci helyről megerősítik, hogy a lefolytatott vizsgálat eredménye szerint a Thurgau-kantonnban Buwil falunál ledobott bombák angol eredetűek. Közölték továbbá, hogy három halottn kívül még négy sebesült áldozata van a bombázásnak. (MTI)

Rövid táviratok

Newyork, okt. 14. (Német TI) Az Associated Press teheráni jelentése szerint az ottani brit követség közölte, hogy az angolok és a Szovjetunió kijelentették, hogy hajlandók csapataikat Teheránból visszavonni.

Newyork, okt. 14. (Német TI) Arias, Panama volt elnöke az Associated Press jelentése szerint a Cefalu hondurási hajón a Panama csatorna melletti Cristolba érkezett. Arias Panama mostani elnökének kívánságára ment Cristolba, hogy ott aláírja azt az okmányt, mely szerint önként lemond az elnökségről.

Tokió, okt. 14. A japán tengerészetiügyi minisztérium közölte, hogy az Eyesiene nevű tenger-alattjáró gyakorlatozás közben összeütközött egy hajóval és elsüllyedt. A buvárnászad legénységét elveszítettnek kell tekinteni.

Ottava, okt. 14. Ralston kanadai hadügyminiszter több magasrangú tiszt kíséretében Londonba utazott, hogy a brit vezető katonai ténnyel megbeszélést folytasson.

Liszabon, okt. 14. A portugál kormány a legutóbbi napokban erőlyes rendszabályokat léptetett

hódításáért vívott harcában meg akarja kísérni, hogy a tengeri uralmat is magához ragadja.

Knox ezredes követelte, hogy a semlegességi törvényt azonnal függeszték fel. Elismerjük — mondta —, hogy Angliával együtt közös ellenség ellen küzdünk. Az álszenteskedés eddigi időszakának véget kell vetni, Amerika nem semleges és nem is volt az soha a háború kitörése óta.

Roosevelt elnök megbeszéléseket kezdett a kongresszusi vezetőkkel a semlegességi törvény további sorsáról. Harriman és Hopkins jelentései alapján Roosevelt kijelentette, hogy meggyőződése szerint a szovjet nem fogja feladni a harcot, ha Moszkva el is esik. Úgy tudja, hogy a szovjet a Volgakönyök mögött fogja folytatni az ellenállást.

Csupán az egyik legutóbbi éjszaka több ezer kg. romboló és gyújtóbombát dobtak le a német repülőek jó látási viszonyok mellett. (MTI)

Berlin, okt. 14. (Német TI) Brit forrásból olyan állítást terjesztettek, hogy a német vonalak mögött szovjet kötelekek szálltak földre. Jóértesült német helyen ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy ismét egy újabb angol meséről van szó. Ha vannak bolsevisták a német vonalak mögött, akkor mindannyian mint foglyok tartózkodnak ott.

Vígyszínház mozgó

Az amerikai Metro filmgyár egyik legjobb alkotása! A leg-

kedvesebb és a legvidámabb történet!

Össztánc

Fősz.: LANA TURNER.

Zene, tánc, kacagás!

Bemutató ma!

Vilkay Bertalan orvostanhallgató halálos szerencsétlensége a Simonyi-úton

A robogó villamosra felugrott, lezuhant és a pótkocsija elgázolta

Megdöbentő szerencsétlenség történt kedden délelőtt egy óra után a Simonyi úton. Vilkay Bertalan 19 éves fiatalember, II. éves orvostanhallgató, Simonyi út 11. szám alatti lakos a város felé robogó villamosra akart felkapaszkodni. Megesúszott, a lépcsőről visszacsúszott és a villamos pótkocsija halálraágazta.

A tragikus eset részleteit a megindult vizsgálat csakhamar tisztázta. Eszerint Vilkay Bertalan Simonyi út 11. szám alatti lakásából kilépve átszaladt az úttesten, hogy a Nagyerdő felől a pályaudvar irányába haladó villamosra felkapaszkodjon. A 14-es sz. villamos a 108 számú pótkocsival teljes sebességgel haladt, amikor a fiatalember szaladva elérte és a lépcsőre felugrott. Azonban az erős lendülettel visszatántorodott és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a pótkocsi lépcsője és mentődeszkája alá szorult úgy, hogy a villamos kilenc métert vonszolta magával a földön.

Mivel a villamosra menetközben és a kocsis hátsó részén történt a felugrás, a kocsivezetőt semmit nem vett észre a szerencsétlenségből és a villamos belsejében jegyeket kiadó kalauzt is a peronon tartózkodó utasok értesítették, hogy valaki leesett és a villamos elgázolta. Ekkor már Vilkay Bertalan véres összezúzott teste kikerült a mentődeszka alól és egy méternyire a leállított villamostól ott hevert a sinek mentén.

A tragikus szerencsétlenség helyén nyomban összeverődött a járőrök tömege. Az utasok is kiugráltak a villamosból és igyekeztek a kocsivezetővel és villamoskalauzzal élen segélyben részesíteni a borzalmas sérüléseket szenvedett, vértócsában heverő fiatalembert. Értesítették a mentőket, akik percek alatt a helyszínre érkeztek és bekötötték Vilkay Bertalan sebeit. A szerencsétlenül járt Vilkay Bertalannak fejről véres foszlányokban lógott a bőr, ahogy a villamos magával vonszolva a kövön, valóságos leskalpoit egészen koponyáson át. Ezenkívül combja teljesen összeroncsolódott a fiatal orvostanhallgatónak, medencecsonttörést szenvedett és a száján vastag sugárban előbuggyanó vér eláruhá, ahogy belsővérzése is van.

Vilkay Bertalant a sebészeti klinikára szállították, ahol nyomban kezelés alá vették. Az orvosok minden igyekezete hasztalannak bizonyult azonban, mert a fiatalember anélkül, hogy eszméltre tért volna, tíz perccel beszállítása után meghalt.

A helyszínre a rendőrség részéről Szabó Gyula rendőrtanácsos, a büntető osztály vezetője szállt ki detektívekkel, míg a Helyi Vasút részéről Horváth Ferenc főfelügyelő ejtette meg a vizsgálatot. A szemtanúk és a villamoskocsis utasainak vallomása szerint a kocsivezetőt egyáltalán nem terheli felelősség, a tragikus szerencsétlenséget a fiatal Vilkay Bertalan vigyázatlansága idézte elő.

Vilkay Bertalan a bodroghelyi református lelképásztor fia. Szülei a lelkészi pályára szerették volna nevelni gyermeküket, Vilkay Bertalant azonban olthatatlan vágy vonzotta az orvosi pálya felé. Fanatikususan szerette leendő hivatását, társai és professzorai nagy várakozással tekintettek a rendkívül

tehetséges és szorgalmas orvostanhallgató pályájára, melyet egy tragikus szerencsétlenség kettétört. Abban a tereben, ahol fiatal életét kilehelte, mint orvosnövendék számtalanszor megfordult, lázas igyekezettel gyűjtve a tudásanyagot, igyekezve kifürkészni az

élet és halál nagy titkait.

A megdöbentő tragédiáról nyomban a haláleset után értesítették szüleit, akik szerdán érkeztek Debrecenbe, hogy korán és tragikus körülmények között elhalt gyermekük temetésére nézve intézkedjenek. Az egyetemi hallgatók, társai között is mély megdöbbenést keltett a szerencsétlenség híre, mely egy ifjú és tehetséges életet ragadott ki a klinika falai közül...

A középiskolákban a reggeli tanítási idő változatlanul nyolc órákor kezdődik

Az elemi iskolákban november 1—február 28-ig kísérletképpen vezetik be a 9 órai kezdést

Kiss József tankerületi kir. főigazgató a következő tájékoztatást adta a tanítási idő kezdetéről:

A napl tanítási idő kezdetének megállapítása a debreceni és a hajdúmezei elemi népiskolák számára megtörtént. Debrecen és Hajdú vármegye királyi tanfelügyelője a beérkezett gondnoksági és iskolaszéki kérések alapján a tankerületi kir. főigazgatóval való megbeszélés után úgy döntött, hogy Debrecen és Hajdú vármegye városában, községeiben és tanyáin az elemi népiskolákban a tanítás november 1-től február 28-ig bezárólag reggel 9 órákor kezdődik. Ez a felsorolt iskolákra egyértelműleg kötelező akár állami, községi, felekezeti, vagy másjellegű is az iskola.

Kivétel ez alól a vármegye három községe, amelyekben az ékeletiek egyhangúlag fél 9 órákor kívánták a kezdést.

A közép- és középfokú, valamint a szakiskolákban a reggeli tanítási idő változatlanul 8 órákor kezdődik.

Ezekben a tanítási időt azért nem lehet későbbre tenni, mert a tanulók igen nagy százaléka vonaton jár. A reggeli és délutáni vonatok a tanítási idő szerint közlekednek. A MÁV pedig eddigi menetrendjét nem változtatja és nem is tudja megváltoztatni. A későbbi kezdés folytán a tanítás is később fejeződnék be s így a tanulók nem tudnának hazamenni.

A napi tanítási idő kezdetének megállapításában nem könnyű a döntés.

A hivatalok, üzletek, gyárak és egyéb üzemek kezdetének időpontja marad a régi. A tanulók kénytelenek szülei elfoglaltságához alkalmazkodni. Ez az év az elemi iskolákra nézve kísérleti év lesz, a tapasztalatok alapján fog a végleges kezdés időpontja kialakulni.

Már is nagyon sok szülő kéri, hogy maradjon a kezdés ideje a reggeli 8 óra, mert különben nem tud a gyermekével fél 8-tól fél 9-ig, amíg az iskolába elküldheti, otthon mit csinálni. Neki munkába kell mennie, a gyermek, vagy gyermekek felügyelet nélkül maradnak, vagy idegenek, szomszédok gondjaira maradnak. Hogy milyen nehéz ebben a kérdésben a döntés, azt a szülők sokszor nem is látják, de nem is láthatják, mert ők mindíg hasonló család helyzetét látják. Megnehezíti ezt még az a sajnálatos körülmény is, hogy majdnem mindenütt kevés a tanterem.

Ezen csak úgy lehet segíteni, ha a tanítási órák számát csökkentjük. Persze ez a tanítás és a nevelés eredményének rovására menne, de azt is tekintetbe kell vennünk, hogy a tanítási munkaerejét és idejét is ki kell használni. Az órák számának csökkentése a közép- középfokú iskolákban nincs megengedve. Végül megemlítem, hogy a Racionalizációs Bizottság is foglalkozott a kérdéssel és most köriratban fordult a tárggyban az illetékes tényezőkhöz. Ebben a köriratban azt írja, hogy „a későbbi iskolakezdettel szemben aggodalmak merültek fel és pedig röviden a következők: A kisebb gyermekeket sokszor az apák kísérik az iskolába, mivel a tanítási idő kezdete az apák munkaidejének, illetve hivatali idejének kezdetével egybeesik. Az olyan dolgozó anyák, akiknek reggel 8 órákor munkába kell állniuk — már pedig ilyenek aránylag elég sokan vannak, akár mint munkások, akár mint tisztviselők — nem távozhatnak el otthonukból gyermekeikkel egyidőben és nem hagyhatják el lakásukat kellő megnyugtással. A későbbi iskolai kezdést valójában maga után fogja

vonni a későbbi befejezést is. Ennek az lesz a következménye, hogy különösen nagyobb családoknál ahány családtag van, annyiszor kell az ebédet külön feltálatni. Ma, amikor az élelmiszerek beszerzése és feldolgozása azok igen nagymértékű áremelkedése következtében amúgy is annyi gondot terhel a háziasszonyokat, nagyon megfontolandó, hogy lehet-e olyan helyzetet teremteni, amikor minden családtag számára külön-külön kell az ételt melegíteni, beosztani és feltálatni. Ez nemcsak munkát jelentene a háziasszonyokra, nézve, hanem kész kiadást is és ez a körülmény a háztartások gazdaságos vitelét ma még inkább nehezítené. Az állott étel íztelen lesz, a többszöri melegítés a minőségét is megrontja, azonkívül a többszöri melegítés folytán megnő a gáz, esetleg az elektromos áramfogyasztás költsége stb., stb. — Mindezek alapján szükségesnek

A népszámlálás végleges eredménye: Debrecen lakosainak száma 125.969

A népszámlálás adatai most már nyilvánosságra kerültek. Csonka-magyarország lakosainak száma 13.643.620 lélek, a délvideki területek nélkül. Közelebbről érdekel bennünket a debreceni népszámlálás eredménye, mely nem túlságosan kedvező képet mutat, amennyiben évenként 869 a lakosok számának növekedése.

Most 125.969 a debreceniek létszáma, 1930-ban 117.275 lelket számláltak össze, tehát a tíz év alatt a növekedés 8694 lélek. Ez a kedvezőtlen szám azonban nem mutatja a lakosság természetes szaporodásának igazi képét. Ha normális viszonyok lettek volna, Debrecennek mintegy 132.000 lakosa lenne. Közben azonban megtörtént hazánk öröndetes területi gyarapodása és ez magával hozta, hogy innen sok család visszatért a fel szabadult területre. Sokan elmentek azután állást keresni másfelé, találtak is és magukkal vitték családjukat, ami megint lényegesen változtatta a lakosság számát — kárunkra. Így jó pár ezer ember hiányzik.

Erdekes összehasonlításra nyílik alkalom Debrecen és a többi nagyvárosok között.

Szegeden ez év februárjában 136.375 lélek, 1930-ban pedig 135.071 ember lakott. Itt tehát szemben áll a debreceni 8694 lélek szaporodással a szegedi 1304 lélek. A két város között lényegesen nagyobb forgalom mutatkozik kereskedelmi, ipari és kulturális téren és ez az elevenebb élet, mely az utolsó 50—60 évben itt javunkra mutatkozott, természetes magyarázatot ad a népesség arányos javulásának. Erdekes az is, hogy Debrecen pénzforgalma 25 százalékkal nagyobb Szegedénél.

A többi városokkal összehasonlítva azt látjuk, hogy Kolozsváron 1910-ben kerekén 60.000 lakos volt, 1920-ban a román népszámlálás szerint is 100.844, ebből 35.000 román, a visszaesés után ezek jó része visszament a regátba és így a mostani népszámlálás eredménye szerint Kolozsvárnak 110.418 lakosa van.

Szabadkának 1910-ben 94.610 lakosa volt. Debrecennek ugyanab-

Örök titok marad

hogy kedveli-e Önt a sors, ha nem teszi próbára. Vegyen azonban osztálysorsjegyet és meglátja, hogy mennyi jut Önnek az összesen több mint

tíz millió pengő

nyereményből.

Huzás:
október 18.

látszik az, hogy a háztartás-gazdálkodás racionális beosztása szempontjából a dolgozó családtagok munkabeosztása és étkezési ideje összeegyeztessék a gyermekek iskolai idejével.

Amint látható az iskolai tanítás reggeli időpontjának kérdése igen sok szempontból tekinthető és a döntés előtt nagyon sok körülményt kellett mérlegelés tárgyává tennünk.

ban az időben 92.729. Szabadkán most folyik a népszámlálás, ennek adatai még nem ismeretesek. A területét azonban össze lehet hasonlítani és itt is érdekes adatot kapunk. Nagyobb a területe, mint Debrecen, ugyanis Szabadkának 974 négyzetkilométer a területe, Debrecené pedig 957 négyzetkilométer, vagyis 166.284 hold. Ennek ellenére lakosainak száma nem közelíti meg Debrecenét.

A többi városok pontos statisztikai adatai a lélekszámot illetően a következők:

Nagyvárad 92.798, Keeskemét 87.318, Miskolc 77.290, Pécs 72.307, Kassa 66.961, Hódmezővásárhely 61.729, Szatmár 51.987.

Debrecen város statisztikai adatait a többi városokéval együtt dolgozzák fel abban a vonatkozásban, hogy felekezeti és foglalkozási téren hogyan oszlik meg a lélekszám, mennyi a férfi és mennyi a nő vagy gyermek. Ezek az adatok csak jóval később kerülnek nyilvánosságra, esetleg csak egy, vagy másfél év múlva.

A kenyér hérsütési díjának megállapítása

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság közli a város érdekelte lakosságával, hogy a kenyér hérsütési díját a város területére szóló érvénnyel és f. évi október hó 15-től kezdődő hatállyal az Árelleőrzés Országos Kormánybiztosának 130.138—1941 sz. felhatalmazása alapján kg-ként 8 (azaz nyolc) fillérben állapította meg. A fenti díjat a sütniük nyben szembetűnő módon ki kell tüntetni. Elsőfokú közigazgatási hatóság, mint iparhatóság.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma utoljára

a népszerű MICKEY ROONEY vidám kacagató filmje:

Légy résen
Andy Heardy

Előadások: d. n. 5, 7, 9 órákor!
Híradó!

METEOR MOZGO műsora:

Szerdán, esütörtökön 5, 7, 9 órákor!
Csak felnőtteknek!
A POSTAMASTER
Puskin novella, felejthetetlen filmek!

4. OLDAL

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerda: „Tokaji aszú”. Operett. Béricszűnet. Mérsékelt helyárok.

Csütörtök: „Becskeréki menyecske”. A. és szabadbérlet.

Az esti előadások 8 órakor, a délutáni előadások 4 órakor kezdődnek.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma, szerdán este lép újból a debreceni közönség elé Kovács Teres, akit osztatlan szeretet vett körül minden fellépésén. A mai „Tokaji aszú” előadása igen szép, forró estnek ígérkezik.

Holnap, csütörtökön A. bérletben a nagysikerű „Becskeréki menyecske”.

Pénteken B. bérletben Nyírő remek színjátéka, az „Uj haza” van műsoron.

Jön! Szombat és vasárnap! Zenei élmény! Hont Erzsébet és Szűcs László fellépésével: A „Cigánybáró”. Teljesen új betanulással. Vezényel: Unger igazgató.

A Hungária jó kísérő műsor keretében mutatta be a „Légy résen, Andy Hardy” című filmet, melynek sok szép jelenete fogta meg a nézők szívét.

Október 29-én lesz a Zene-kodvölők első bérleti estje

Ezen az első bérleti hangversenyen a fiatal magyar zongoraművészgárda egyik legtehetségesebb tagját fogjuk hallani. Dániel Ernő lesz az est művésze, aki nemrégiben került ki Dohnányi mesteriskolájából külön művészi oklevéllel s máris meghódította Európa majdnem minden nagyobb városának zenei közönségét. Dániel Ernő művészetét a virtuóz technikai felkészültség, a legőszintebb lírai átélés és komoly elmélyedés jellemzi. Nem csoda hát, ha nagy érdeklődés előzi meg műsorát.

A koncertre a jegyek és a 40-50 százalékos kedvezményt jelentő bérlet-árúsítását már megkezdte a Harmathy könyvkereskedés. (Piac u. 7. Telefon 22-23.)

A Szent Erzsébet Egyesület évnnyitő összejövetele

Tegnap délután a Katolikus Otthonban tartotta a Szent Erzsébet Egyesület évnnyitő összejövetelét, amelyben az egyesület hölgytagjai nagy számban jelentek meg. Ott volt dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, dr. Rassovszky Kálmán, a plarista gimnázium igazgatóhelyettese, dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos, dr. Fábián Sándor MTI igazgató is.

Ima után Tichy Antalné, az egyesület elnöknője nyitotta meg az összejövetelt és rövid áttekintést adott az egyesület évnnyitő munkatervéről. A szociális segítés helyezi ismét előtérbe az egyesület, figyelembe véve dr. Lindenberger János intő felszólalását, aki szerint „vigyázni kell, hogy a jótékony-sággal rá ne szoktassuk a magyart a télenre, hasznatlanságra s kényelmességre, az idők kritikuskak és nem tehetjük azt, hogy bácsik és nénik, akiknek munkabíró két kezük van, kegyes adományokból éljenek”. Ezért elhatározta az egyesület, hogy minden esetben kellő környezettanulmányt fog folytatni a megsegítendő viszonyainak megismerésére. Cipővel és harisnyával fogják az arra rászorulókat támogatni. Özv. Jósza Ödönne indítványára pedig folytatni fogják az egyesület régi szép szokását, hogy egy szegény-sorsú, jóra való, katolikus leányt kiházasítsanak. Elsősorban háztartási cikkek és fehérművel segítik a kiválasztott leányt.

Tichy Antalné buzdította a tagokat, hogy hetenként kedden megtartandó összejövetelen a Katolikus Otthonban jelenjenek meg. Az egyesület 25-én vasárnap rendez ugyancsak a Katolikus Otthonban.

Özv. Jósza Ödönne ismertette a katonának küldendő érmelegítők készítését és szétosztotta az anyagot.

Az egyesület évnnyitő összejövetelét Tichy Antalné elnöknő zárta be.

— Tiszacsege község a vármegyei Kisgyűlés jóváhagyásával 2300 négyzetméter földet ad az önkormányzatnak a tiszai ármentesítőnek.

A felsőház megörökíti Széchenyi emlékét

A felsőház tegnap tartotta nyári szünet után első ülését. Gróf Széchenyi Bertalan elnök megemlékezett Széchenyi születésének százötvenedik évfordulójáról. Szavait a felsőházi tagok állva hallgatták végig.

— Ez az évforduló a legszebb bizonyítéka annak, hogy Széchenyi István nemzete számára ma is élő és ható valóság — mondta gróf Széchenyi Bertalan.

— Élete munkásságának és példájának változatlan időszerűsége ennek legfőbb igazolása.

— Csodálatos összhangban egyesült benne a nyugati műveltség a keleti szinponpás tehetséggel, mely vallásosság fajtája izzó szeretetével, éles jövőbelátás lankadatlan tetterővel. Alkotásai ma is élnek a nemzeti közösség mérhetetlen hasznára.

A felsőház tagjai a megemlékezést

állva hallgatták végig, majd az elnök javaslatára kimondták, hogy Széchenyi István emlékét megörökítik az ülés jegyzőkönyvében.

Jelentette az elnök, hogy gróf Széchenyi István emlékét a parlament delegációja termékek folyosóján márványtáblán is megörökítik. Az emléktáblát október 29-én leplezik le.

Bemutatta az elnök Bárdossy László miniszterelnök előterjesztését a honvédségnek az ország határain túl való alkalmazása tárgyában a Szovjet-Unió elleni hadjárati során.

Majd felolvasta a felsőház mentelmi bizottságának jelentését gróf Esterházy László ügyében. Gróf Esterházy mentelmi jogát egy autógázolási ügyben felfüggesztették. Végül betöltötték a megüresedett helyeket.

Az ülés negyedégykor ért véget.

Dr. Lindenberger János és dr. Beöthy György búcsúztatása az esperesi kerület őszi összejövetelén

A hárándi római katolikus esperesi kerület világi papsága szokásos őszi összejövetelét tartotta tegnap délelőtt a Szent Anna uccal plébánián. Bár az összejövetelt ezidén másutt kellett volna megtartani, tekintettel arra, hogy dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, debreceni prépost megvált plébániájáról és így alkalom nyílt búcsúztatására, mégis Debrecenben tartották a kerület összejövetelét.

A papság délelőtt a Szent Anna uccal templomban ünnepi gyászmisén vett részt a kerület meghalt papjai lelki-üdvéért. A gyászmisét Lengyel László segédlelkész mondotta, utána a Minden-szentek litániáját énekelte Csernus Gáspár kántor.

A mise után a plébánián gyűltek össze a kerület világi papjai. Ambrus Tibor hosszúpályi plébános, az esperesi kerület vezetője elmélkedett a papi hivatásról, majd meleg szavakkal búcsúzott dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, debreceni préposttól, aki-

ben a világi papság mindig megértő támogatóját látta. Nemcsak mint plébános, hanem mint a debreceni apostoli kormányzó vezetésje is mindig szolgálatára állott alárendeltjeinek.

Ambrus Tibor elbúcsúzott dr. Beöthy György apától is, aki szintén Nagyváradra távozik. Ő azonban nem válik meg teljesen Debrecenről, mert továbbra is megmarad főtanfőfelügyelőnek és egyházmegyei irodalgazgatónak, most már megnagyobbodott hatáskörben.

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó választott Ambrus Tibor búcsúztatására. Felsőházában hangoztatta, hogy továbbra is az akar maradni, aki volt és Nagyváradon is szívesen, mindig rendelkezésére áll papjainak.

Ezután a kerületi összejövetel aktuális kérdésekkel foglalkozott, majd anyagi természetű ügyeket tárgyaltak le.

Az összejövetel után dr. Lindenberger János apostoli kormányzó vendégül látta a kerület papjait.

Fontos közellátási hirdetmények

Felhívás a burgonya beszerzésére. A burgonyaellátás zavartalanlansága érdekében felhívom a város lakosságát, hogy burgonyaszükségletét lehetőleg most szerezzék be, nehogy később az esetleges szállítási nehézségek vagy egyéb gátló körülmények folytán az ellátás terén a multban tapasztalt zavarok megismétlődjenek. Polgármester.

A vetőmagszükséglet biztosítása érdekében felhívom a gazdaközönség figyelmét arra, hogy csak a feltétlenül szükséges vetőmagmennyiséget igényelje. Vetőmagot általában csak elemikart szenvedett és csak olyan gazda igényelhet, aki az őszi vetést enélkül elvégezni tényleg nem tudja. Az igényelt vetőmag felhasználását a legszigorúbban fogom ellenőrizni. Vásárlási engedélyt vetőmagra a Gabona Iroda (Dobozai útjáró földszint) ad. Polgármester.

A 4500—1941. M. E. sz. rendelet 26. §-a a búzáknak, rozsnak és kétszeresnek takarmányozási, vagy szeszfőzési célra való felhasználá-

sát megtiltja. Ez a rendelkezés vonatkozik az emberi táplálkozás céljára nem alkalmas dohos, romlott stb. gabonafélékre is. A visszaélés 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Tekintettel arra, hogy a 356.972—1941. I. 1. sz. K. M. rendelet értelmében a romlott gabona tulajdonsága saját romlott gabonájának felhasználására engedélyt nem is kaphat, ezek a HOMBÁR bizományosainak felajánlandók. A HOMBÁR bizományosok a romlott búzát a ahtóságai áránál mmként 5 pengővel, a romlott rozst 4 P, a romlott árpát 3.50 P-vel, a romlott kétszerest pedig 4 P-vel alacsonyabb áron fogják átvenni. Polgármester.

A 355.845—1941. K. M. sz. rendelet értelmében felhívom azon sertéshizlalók figyelmét, akik sertéseiket takarmányárpa helyett esetleg sórárpával hizlalják arra, hogy ezen a címen semmi esetre sem számíthatnak az élősértésekre megállapított hivatalos ár emelésére. Polgármester.

Nagyfontosságú földbirtokpolitikai rendelkezéseket léptetett életbe a kormány

Budapest, október 14. A kormány fontos földbirtokpolitikai rendelkezéseket léptetett hatályba. A földművelésügyi és igazságügyi miniszter a 280.000—1941. F. M. sz. rendelete ez év október hó 15-én hatályba lépteti az 1941. évi IV. tc.-nek az idegen állam-polgárok mező- és erdőgazdasági ingatlan szerzésére, valamint az átengedésre kötelezés útján szerzett ingatlanokért járó kártalanítás megállapítására és kifizetésére, továbbá a zsidók és nemzsidók között ingatlan tekintetében fennálló tulajdonközösség megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket.

A rendelet szerint magyar állampolgár mező- és erdőgazdasági ingatlan jogüggyel csak előzetes engedéllyel szerzhet.

Az új rendelet az 1940. évi IV. tc.-ben foglalt rendelkezésnek megfelelően kimondja, hogy idegen községbeliek mezőgazdasági ingatlan szerzés tekintetében is és a községekben az ingatlan fekvésére az elidegenítő és szerző fél személyi körülményeire tekintet nélkül a törvényben megállapított eseteket kivéve, megilleti az államot az elvásárlási jog és az ügylet tudomásulvételét az állami elővásárlási jog gyakorlása nélkül is meg lehet tagadni.

A kártalanítási összeg megállapítására és kifizetésére vonatkozólag kimondja a rendelet, hogy az átengedésre kötelezettet a telepítési alaphoz az egész beszerzés, illetőleg a teljes haszonbér megfizetésével kell kártalanítani.

A kártalanítási összeget búzában, vagy rozsnak kell megállapítani, aszerint, hogy az ingatlan földterése a búza, vagy a rozs. Az így megállapított összeg felét az ingatlan birtokba vétele előtt pengőben kell kifizetni, míg a másik felét törlesztéses kötvényben kell kiegyenlíteni. A 4 százalékos kötvényeket az Országos Földhitelintézet bocsátja ki. Ezekkel a kötvényekkel a birtokszerzők is törleszthetik adósságukat.

Igen nagy jelentőségű szabálya a rendelkezésnek az, hogy a háborús időkben és gazdasági válság idején szerzett ingatlanok ellenértékét, haszonbérét a jogtalan nyereség mértékéhez képest a valóságos értékénél, illetőleg a haszonbérnél alacsonyabb összegben is meg lehet állapítani.

Fontos rendelkezést tartalmaz a rendelet a zsidók és nemzsidók között ingatlan tekintetében fennálló tulajdonközösségek megszüntetésére is.

Az elmondottak világosan bizonyítják, hogy a szóbanlevő rendelet ismét jelentős lépéssel viszi előre a kormány földbirtokpolitikai célkitűzéseinek megvalósítását. (MTI)

A mozik a Vöröskeresztért

Kósa Lajos, a szatmárnémeti Hunnia mozgó engedélyese a mozgószínház egy egész esti bevételét felajánlotta a vöröskereszt intéző bizottságának. Ebből az alkalomból a szatmárnémeti vöröskereszt intéző bizottsága felhívást intézett az ország összes mozgóképszínház tulajdonosaihoz, hogy kövessék Kósa Lajos példáját.

614 fővárosi kislakást építenek

A főváros 20 millió pengő kölcsönt vett fel az OTI-től kislakás-építésre. Összesen 1777 kislakást már felépítettek ebből a pénzből. A polgármester most a város több helyén félezer kislakást építtet, összesen 614 darabot. Ezeknek kívül még több száz kislakásos ház épül.

3000 kiló borsot és 200 kiló kávét találtak egy kolozsvári rakthárban

Kolozsvár, október 14. A Kereskedelmi Hivatal kolozsvári kirendeltsége rejtett gyarmataraktárt fedezett fel a Ma'om ucca 8. szám alatt levő zsidó templom pincéjében, ahol 3000 kilogram borsot, 200 kilogram szemeskávét és 10 kilogram székfűszert találtak.

Az áruaktár bérlője a kolozsvári Transilvania cég, amelynek tulajdonosai nem tudják az áru eredetét elfogadhatatlan igazolni. A hatóság a gyarmatarut lefoglalta és az eljárást tovább folytatja. (MTI)

A Donec medencében nem füstölnek a gyárkémények

A német repülők megállapították, hogy a Donec medence fontos iparvidékének üzemei megszüntették a munkát, a gyárkémények már nem füstölnek, a gépberendezéseket nagy sietséggel elszállították. A kohók kialudtak. Sok hadiüzemben is szünetel a munka, melyek szovjet fegyvereket gyártottak.

A debreceni törvényszéken már gyorsított eljárásban tárgyalják az árdragítási ügyeket

Ismeretes, hogy illetékes helyen elrendelték, hogy árdragítási ügyekben gyorsított eljárás alapján kell itélkezni és tettenérés esetén azonnal bíró elé kell állítani a bűnöst. Kivételt csupán az olyan ügyekben tesznek, melyeknek előírásához szakértők véleményére van szükség.

A debreceni törvényszék elnöke dr. Jeney Sándor dr. Pogány Béla törvényszéki bírót bízta meg az árdragítási ügyek intézésével és így ő fogja tárgyalni gyorsított eljárás alapján az árdragítók ügyét.

— Százezer élelmiszerjegyet lop-tak el Párisban az egyik nyomdából. Eddig tizennégy embert tartóztattak le.

Kozma Miklós kárpátaljai kormánybiztos Debrecenben

Elvi jelentőségű kijelentéseket tett az egyetemen tanuló ruszin ifjúság előtt „A ruszin nép számára megvan az önálló népi élet lehetősége, de egyet megkövetelünk: ez a magyar hazához való abszolút hűség”

Vitéz levidi Kozma Miklós, Kárpátalja kormányzója biztosa tegnap Debrecenben tartózkodott. Délelőtt udvariassági látogatást tett dr. Révész Imre ref. püspöknél, akivel több mint félóra hosszat tartó megbeszélést folytatott.

Kozma Miklós ezután a Központi Egyetemre hajtatott, ahol dr. Kállay Kálmán, az egyetem rektorát kereste fel és dr. Kovács Andor professzor, a Kisebbségjogi Intézet igazgatójának bevonásával közel egyórás megbeszélésben behatóan megtárgyalta az egyetem ruszin hallgatókát érintő kérdéseket.

Ezután Kozma Miklós fogadta a ruszin hallgatók egyesületének küldött-ségét, amelynek élén Bulecza Viktor elnök intézett üdvözlő szavakat a kormányzó biztoshoz. Nagy örömeinek adott kifejezést a kormányzó biztos látogatása felett, kinek szeretetét és jóindulatát látják ebben. Tudatában vannak, úgy mond, hogy milyen áldásos munkát fejt ki a kormányzó biztos Kárpátalján, arra törekszik, hogy egyetértést, jóletet hozzon a ruszin népek, nem felejtik meg a kulturális téren való tevékenységéről sem, ami által a ruszin nép elismerését és hála-ját érdemelte ki.

Ezután átnyújtotta a Kárpátaljai Ruszin Egyetemi és Főiskolai Hallgatók memorandumát, a ruszin egyetemi ifjúság kívánságairól.

Kozma Miklós szívélyes hangon köszöntö meg a ruszin ifjúság üdvözlését. Kifejtette, hogy a rektorál tett látogatása során minden kérdést a részletekben megbeszéltek és nagy örömeire szolgál az a megértés, szeretet és jóindulat, melyet dr. Kállay rektor szavaiból hallott kicsendülni a ruszin ifjúság ügyel iránt.

Majd az ifjúsághoz szólva, intette őket a komoly munkára. Az életre — úgy mond — felkészít benneteket itt, a minden tekintetben helyzet magaslatán álló egyetem, kiváló tanári karával és tudományos apparátusával. Szerencsésnek tartok minden fiatalombert, aki a debreceni egyetemen készülhet fel az életre. Használatok ezt ki népetek és magatok javára.

A továbbiakban elvi jelentőségű kijelentéseket tett Kozma Miklós a következőkben:

— A ruszin népek népi múltjának megőrzését nem akar, hanem azt kifejleszteni akarjuk, mert azt tartjuk helyesnek magyar politikai szempontból is és a ruszin nép javára való dolgoznak tartjuk. A ti kötelességetek a felkészülés.

— A történelem nagyon komolyan beszél és egészen hallhatóan mondja azokat az örök igazságokat, melyeket sokan nem akarnak meghallgatni. A ti népetek földrajzilag és gazdaságilag a magyar néphez van fűzve. Több mint százszázados kapcsolat fűz a magyarsághoz. A Kárpátok eldöntik ezt a kérdést és az, hogy a vízek mind dél felé szaladnak. Ezt a népet hűsz esztendőn keresztül el akarták szikkasztani, el akarták ukránosítani, nagyoroszosítani, a magyar azonban nem jelent veszélyt sem nyelvében, sem etnikai vonatkozásokban a ruszin népre. A ruszin nép egy önállóan fejlődött szláv nép, mely lélekszámban nem nagy, de amelynek egyéni népi mivolta van. Nem lehet, hogy e népet vezetői olyan irányban vezessék, ahova érve nagyobb közönségbe bekapcsolódva ötszázezer lélek többé már nem penderáló tényező, nem jelent már önálló népi életet.

— Mindenki gondolkodni kell egy kisérték felett. Senki nem akarja itt ennek a népek eredetét megbolygatni. A Kárpátokon belül, a szentiváni gondolat jegyében az önálló népi élet lehetősége bármely fajnak mely itt él és amely nyelvét meg akarja tartani, megvan.

— De egyet megkívánunk és megkövetelünk: ez a magyar hazához való abszolút hűség, a magyar szentiváni gondolatához és szentkoronához való abszolút hűség. Ennek teljesítése nem nehéz, mert minden a Kárpátokon belül lakó népeknek ez egyformán érdeke. Itt testvérek élnek együtt, a magyar a legidősebb testvér, a legnagyobb számú, ennek következtében természetesen ő vezet, primus inter pares. De testvéri szeretettel vezet. Ővé a történelmi felelősség és ezért ővé a vezetés. De ezen túlmenően mindenki egyforma és mi-

denki részére a magyar kormányzat, a magyar nemzet gondoskodik a kulturális fejlődéséről.

A továbbiakban a kormányzó biztos válaszolt a memorandumban foglaltakra. Kijelentette, hogy az egyesület alapszabályának kérdését elintézték, az egyesületi helyiséget megfelelően berendezték. Megnyugtató választ adott az ösztöndíjak és a tandíjmentesség ügyében. A tanulmányi költségek megkönnyítéséhez hozzájárul. Külön diákok otthon felállítására a mai időkben nem lehetséges. Támogatja a szlavisztikai intézet felállítására vonatkozó kívánságot, egy véleményen van a rektorral

Szombatig marad Budapesten a bolgár miniszterelnök

Budapest, október 14. Filov bolgár miniszterelnök és közoktatásiügyi miniszter feleségével és kíséretével ma, szerdán délelőtt Budapestre érkezik. A bolgár miniszterelnök és kísérete szombat délután hagyja el a magyar fővárost.

A bolgár miniszterelnök többnapos budapesti látogatása során kicserélik a magyar-bolgár kulturális egyezmény megerősítő okiratait, majd a Pázmány Péter tudományegyetem díszdoktorává avatja Filov miniszterelnököt, a kiváló tudóst.

Egy házra zuhant a hollandindiai főparancsnok repülő gépe

Tizenkét halálos áldozata van a katasztrófának

Bern, október 14. Batávilából érkező újabb hírek szerint 12 halálos áldozata van annak a repülőgépszerencsétlenségnek, amelynél Berenshot tábornok, a hollandindiai hadsereg főparancsnoka életét veszítette. A repülő-

és a tanári karral, hogy a debreceni egyetemen a szlavisztikai tanszéket aktiválják. Maga részéről az ügyet elintézte.

Beszéde végén Kozma Miklós köszönetét nyilvánította a rektorának és a tanári karnak a tapasztalt jóindulatért. A kormányzó biztos szavait lelkes éljenzéssel fogadta a ruszin ifjúság.

Kozma Miklós elbeszélgetett a ruszin ifjak küldött-ségével, érdeklődött származásuk és egyéb körülményeiről, majd megtekintette az egyetemen a ruszin egyesület számára kijelölt helyiséget.

Kozma Miklós debreceni tartózkodása alatt megtekintette az Apollo film-színházat, a MTI debreceni fiókjának helyiségeit, az Arany Bika szállóban ebédelt a ruszin egyesület vezetőivel, majd a délután folyamán visszautazott Ungvárra.

A kormányzó a vallás- és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem dr. Filov Bogdán professzor, bolgár királyi miniszterelnököt és közoktatásiügyi minisztert a régészeti tudományának művelése és a magyar-bolgár kulturális kapcsolatok elmélyítése terén szerzett kiemelkedő érdemei elismerésül a bölcsész tudományok tiszteletbeli doktorává avassa és részére a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltatassa.

Debreceni tudós ismeretlen kulturtörténeli kincseket fedezett fel a keszthelyi Fesztetich-kastélyban

Dr. Iványi Béla volt debreceni egyetemi tanár a keszthelyi Fesztetich-kastélyban hosszabb idő óta folytatott kutatásokat az irattár és okmánytár darabjai között. A professzor három év óta rendezte a levéltárat. Hatalmas ládákban rendezte az ősi történelmi és kulturtörténeli kincsek II. Endrétől Dobza Lászlóig királyok kézírásai az okmányok. A történelem szemléletét adatai mellett azonban az irodalomtörténet is egész tömeg új adatot kap. Kazinczy Ferenc levele, melyben véleményt mond Berzenyiről, Csokonainak súlyos betegségében

gróf Fesztetichhez írott levele, Kisfaludy Sándor, Schiller, Goethe, Beethoven, Mária Terézia ismeretlen levelei s kéziratai, Széchenyi István atyjának levelei sorakoznak egymás mellett. Ismeretlen operák, dalok mellett egy ismeretlen Berzenyi-vers, mint a gyűjtemény egyik legbecesebb kulturtörténeli kincse, Dr. Iványi Béla volt debreceni professzor szakértő keze alatt rendezte sok értékes, újszerű dokumentumot kap történelemtudományunk és irodalomtörténetünk a keszthelyi kastély levéltárából.

Egy debreceni asszony és egy budapesti férfi szerelmi drámája

A budapesti Corvin-szállóban felakasztották magukat

Budapest, október 14. Bogáti Zoltán 26 éves géplakatos és özv. Váradi Gyuláné szül. Grósz Erzsébet a Corvin-szállóban hajnali 3 óra tájban a redőnyzsinórra felakasztották magukat s mindketten meghaltak. Özv. Váradi Gyuláné debreceni Széchenyi u.

16. szám alatti lakos volt. Össze akartak házasodni, de ezt egyrészt a férfi szülei elleneztek, másrészt az asszony izraelita vallású volt s így házasságot nem is köthettek volna. Tettüket közös elhatározással követték el.

Börtönbüntetés bördragításért

Budapest, október 14. Adler Artur cipőkereskedő és Zlatár István cipész-mester, a Róna uca 143. szám alatti cipészműhely tulajdonosai felozslatták üzemiüket és bőr- és egyéb cipész-kellék árusítására vonatkozó iparigazolvány nélkül részben, kiutalás alapján, részben zugban vásárolt és zár alá vett talpbőr, felsőbőr és egyéb cipész-kellékek eladásra kínáltak Sipos Ferenc bőrkiskereskedőnek, aki ezeket az árukat a megengedettnél magasabb áron meg is vette. Emiatt eljárás indult ellenük. Az ügyben vádlottként szerepel még Wirth Imre állásnéküli cipőfelsőrézkészítősegéd és Veszprémi István cipész-mester is.

A büntetőtörvényszék Sipos Ferencet másfélévi börtönrre, 160 pengő pénzbüntetésre és 500 pengő vagyoni elégtételre megfizetésére és iparigazolványa elvonására Adler Arturt egyévi és kéthónapi börtönrre, 100 pengő pénzbüntetésre és 500 pengő vagyoni elégtételre, Zlatár Istvánt egyévi börtönrre, 50 pengő pénzbüntetésre és 100 pengő vagyoni elégtételre, Wirth Imrét hat hónapi börtönrre és 100 pengő vagyoni elégtételre megfizetésére ítélte. Zlatár és Wirth büntetése jogerős.

Újabb halálos híredek Prágában és Brünnben

Prága, október 14. (Német TI.) A prágai rögtönítélő bíróság hat embert gazdasági rombolás miatt kötél általi halálra ítél. A brünni rögtönítélő bíróság gazdasági rombolás, illetőleg tiltott szándékos fegyvertartás miatt három embert kötél általi, három embert pedig golyó általi halálra ítél. Az ítéleteket kedden végrehajtották. A prágai rögtönítélő bíróság két embert felmentett. (MTI.)

5. OLDAL. Minisztertanács

Budapest, október 14. A kormánytagjai kedden reggel 9 órakor Bárdossy László miniszterelnök elnökléte alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen a folyóügyeket tárgyalták meg. A minisztertanács a kora délutáni órákban ért véget.

Halálra ítelt betörő

Veszprém, október 14. A veszprémi törvényszék rögtönítélő bírósága egész napos tárgyalás után kedden este hirtelent ítéletet Balogh János rovtölteltes betörő bűnügyében.

Balogh Magyarországon és a volt Csehszlovákiában betörésekért már 21 évet töltött különböző börtönökben. Legutóbb Veszprémben, Dombóváron és Drégelypalánkon követett el kassza-fúrásos betöréseket. A dombóvári betörést elkövetés ideje alatt követte el és ezért vonta felelősségre a rögtönítélő bíróság, amely a perbeszédnek elhangzása után Balogh Jánost kötél általi halálra ítélte, majd kegyelmi tanácsa alakult át.

Románia és Franciaország

Bukarest, október 14. A Curentul „Mi és Franciaország” cím alatt azt írja, hogy Franciaország Romániát gyakran segítette a közelmúltban, hogy nemzeti egységét megvalósítsa. Ennek következtében a két ország közötti kapcsolat szétbonthatatlan és a románok részére szent alap marad, amelyre fel fog épülni a holnapi Európa keretében. az új francia-román viszony. Romániának a tengelyhez való csatlakozását nem lehet és nem is szabad olyanképpen magyarázni, mintha eltávolodás volna Franciaországtól. Ellenkezőleg: a francianemzet Romániának szinte jóbarátja volt és marad. A románok biztosak abban, hogy nemzeti gólgójtájuk útja a feltámadáshoz fog vezetni, a felvezítettek újraszületnek. Románia is épp úgy szenvedett, mint Franciaország, Franciaország és Románia arra van hivatva, hogy öntudatosan részt vehessen az új Európa rendezési munkájában. Franciaország a román nemzet részére mindig nagy és őszinte barát marad.

Tisztviselőhány lenyegelt

Miskolc, október 14. Mikuleczky Gyula borsodi alispán jelentésében arról panaszkodik, hogy súlyos és nyomasztó problémaként jelentkezik a tisztviselői utánpótlás kérdése. Az ország örvendetes megnagyobbodásával és a zsidótörvény végrehajtásával megfelelő elhelyezkedést találnak az ifjak s így alig akad jelentkező a 148 pengővel díjazott közigazgatási gyakornoki állásokra. Az is országos zsidó ismétlődő jelenség, hogy a XI. fizetési osztályban lévő gyakornokok lemondanak állásukról.

5. OLDAL. Minisztertanács

Budapest, október 14. A kormánytagjai kedden reggel 9 órakor Bárdossy László miniszterelnök elnökléte alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen a folyóügyeket tárgyalták meg. A minisztertanács a kora délutáni órákban ért véget.

Halálra ítelt betörő

Veszprém, október 14. A veszprémi törvényszék rögtönítélő bírósága egész napos tárgyalás után kedden este hirtelent ítéletet Balogh János rovtölteltes betörő bűnügyében.

Balogh Magyarországon és a volt Csehszlovákiában betörésekért már 21 évet töltött különböző börtönökben. Legutóbb Veszprémben, Dombóváron és Drégelypalánkon követett el kassza-fúrásos betöréseket. A dombóvári betörést elkövetés ideje alatt követte el és ezért vonta felelősségre a rögtönítélő bíróság, amely a perbeszédnek elhangzása után Balogh Jánost kötél általi halálra ítélte, majd kegyelmi tanácsa alakult át.

Románia és Franciaország

Bukarest, október 14. A Curentul „Mi és Franciaország” cím alatt azt írja, hogy Franciaország Romániát gyakran segítette a közelmúltban, hogy nemzeti egységét megvalósítsa. Ennek következtében a két ország közötti kapcsolat szétbonthatatlan és a románok részére szent alap marad, amelyre fel fog épülni a holnapi Európa keretében. az új francia-román viszony. Romániának a tengelyhez való csatlakozását nem lehet és nem is szabad olyanképpen magyarázni, mintha eltávolodás volna Franciaországtól. Ellenkezőleg: a francianemzet Romániának szinte jóbarátja volt és marad. A románok biztosak abban, hogy nemzeti gólgójtájuk útja a feltámadáshoz fog vezetni, a felvezítettek újraszületnek. Románia is épp úgy szenvedett, mint Franciaország, Franciaország és Románia arra van hivatva, hogy öntudatosan részt vehessen az új Európa rendezési munkájában. Franciaország a román nemzet részére mindig nagy és őszinte barát marad.

Tisztviselőhány lenyegelt

Miskolc, október 14. Mikuleczky Gyula borsodi alispán jelentésében arról panaszkodik, hogy súlyos és nyomasztó problémaként jelentkezik a tisztviselői utánpótlás kérdése. Az ország örvendetes megnagyobbodásával és a zsidótörvény végrehajtásával megfelelő elhelyezkedést találnak az ifjak s így alig akad jelentkező a 148 pengővel díjazott közigazgatási gyakornoki állásokra. Az is országos zsidó ismétlődő jelenség, hogy a XI. fizetési osztályban lévő gyakornokok lemondanak állásukról.

Az alispáni jelentés szerint a közigazgatási tisztviselők utánpótlásához fűződő fontos közérdekből most már elkerülhetetlenül szükséges az alsóbbfokú közigazgatási tisztviselők javadalmazásának revízió alá vétele, hiszen az államnak elsősorban érdeke a pontos és megbízható közigazgatás, ezt pedig csak a képesítésüknek és tudásuknak megfelelően díjazott tisztviselőkkel lehet elérni. Különösen súlyos probléma az, hogy az erdélyi és délvédelmi kihelyezésekkel megüresedett községi jegyzői állásokat nem lehet véglegesen betölteni. Ugyanez a helyzet a vármegyei Erzsébet kórházban. A kórház három rendszeresített kiegészítő orvosi állását orvospályázó hiányában belügyminiszteri hozzájárulással idősebb szigorú orvosokkal töltötték be.

— A szegedi törvényszék ötös tanácsa kedden ítélezett Siasik Vojin és Pavlov Avram bácskai illetőségű szerbek bűnügyében, akik a vádirat szerint robbanószerkezetek és tiltott fegyvertartás miatt kerültek a bíróság elé. A bíróság Siasikot egyévi, Pavlovot pedig tizhónapi börtönrre ítélte jogerősen.

Munkaszolgálatra viszik a spanyol árdragítókat

Spanyolországban az utóbbi három hónapban árdragítás, lánckereskedelem s hasonló vétéségek miatt 893 személyt munkaszolgálatra utáltak.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel).
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt.
11-én reggel 8-tól 18-án reggel 8-ig:
„Kosuth”, Piac u. 26., tel.: 29.56. —
„Magyar korona”, Kálvin-tér 15. tel.:
16-06. „Arany János”, Csapó u. 66.
tel.: 11-78. „Hungária”, Vargakert,
Szoboszlai út 4. f. tel.: 28-25.

— Október 19-én, vasárnap füst-
nélküli nap! Egy napi dohány-
szükségletét adja harcoló honvé-
deinknek!

— Az elszáziak, akik eddig ki
voltak zárva a hadseregből, mos-
tantól kezdve mint önkéntesek be-
léphetnek a német hadseregbe.

— Angol jelentés szerint az an-
gol rádióknak a hadsereg részére
adott műsórát hétfőn este első íz-
ben zavarta meg egy titokzatos
hang, mely a leadást közbekiáltá-
sokkal kísérte.

— Az északkelet-szírjai felkelés
miatt angol büntető expedíció a
Deir-esz-Cor vidékén husz falut
felégetett. Így sem sikerült a moz-
galmat elfojtani.

— Prágában a rögtönítélő bírósá-
g szabotázs miatt három, tiltott
fegyverviselés és hazaárulásra elő-
készület miatt öt, összesen nyole
embert kivégeztetett.

— Vallásos estély az ispotályi temp-
lomban. Ma, folyó hó 15-én délután 5
órai kezdettel vallásos ünnepély lesz
az ispotályi templomban. Igét hirdet
Sárközy Lajos segédlelkész. Közre-
működnek még Zsádon Antal, ki
Haendel: „Bünbánó” című művét
adja elő. Szaval Haja János, Roff:
„Cavatine” című művét hegedűn elő-
adja Nádor János tanítójelölt. Záró-
imát mond Birinyi János segédlelkész.

— A Kollégiumi Diákszövetség
ma este összejövetelt tart. Ez isko-
lai év első összejövetelét ma este
hat órai kezdettel az Angol Kirá-
lyi helyiségekben tartja a Kollé-
giumi Diákszövetség. Előadást
tartanak: D. dr. Nagy Sándor; S.
Szabó Józsefről, Csobán Endre; a
Magyar sorskérdésről, dr. Veress
István; Az 57 év előtti kollégiumi
életéről, Futó Zoltán kollégiumi
anekdotákat mond. Kíváncsok,
hogy minél többen vegyenek részt
e baráti összejövetelen, mely a ré-
gi kollégiumi hagyományok ápo-
lását szolgálja s a magyar faji
gondolatot hordozza.

— Egyek és Kaba községek te-
kintettel a drágaságra, felemelték
a községi tisztviselők és alkalmaz-
zottak fizetését. A felemelést Haj-
dúvámegye jóváhagyta.

— Szörnyehalt a hollandindiai
főparancsnok. Mint már jelentet-
tük, Berenshot, a hollandindiai ha-
dsereg főparancsnoka a távolkeleti
brit haderő főparancsnokánál tar-
tott értekezletről repülőgépen visz-
zatértekor lezuhant. Mint újab-
ban jelentik, a gép az új repülő-
térre akadályba ütközött. A tá-
bornok szörnyen halt.

— Garai tánciskolájában (Varga u.
42.) 16-án új táncanfolyam kezdődik.
Ma ösztáné.

— Felsőbánságban 100.000 hold
föld áll víz alatt. A lecsapolási
munkálatok nagyon lassan halad-
nak az anyaghiány miatt.

— A vörös félhold Törökország-
ban 60.000 tonna élelmiszert gyűj-
tött össze az inséges görög népek.
5000 tonnával egy török hajó már
útjának indult, mert mindkét had-
viselő fél szabad utat biztosított a
hajónak.

— Hajdúnánás új lakbérleti szabá-
lyzatát a megye elé terjesztette, melynek
kiszűlése azt jóváhagyta.

Vitéz leveldi Kozma Miklós a debreceni egyetem ruszin hallgatóinak küldöttségét fogadja. Baloldalt: a küldöttség szónokának, Bulecza Viktornak üdvözlőszavait hallgatja, mögötte dr. Kováts Andor pro-
fesszor, jobboldalt: elbeszélget a küldöttség tagjaival. (Aszmann foto.)

Belehalt sérüléselbe a Deák Ferenc uccán elgázolt vezetékszerelő

Beszámoltunk arról a súlyos szeren-
csétlenségről, mely hétfőn délután törté-
nt a Ferenc József út és Deák Fe-
renc uca torkolatánál. Both Gyula
46 éves HÉV vezetékszerelő, Pesti u.
2. szám alatti lakost a 29-es számú
pótkocsis villamos elütötte, amint öt
méter magas létrán állva a vezetéket
javította. A szerencsétlen ember lezu-
hant, agyrázkódást és belső sérülése-
ket szenvedett.

A mentők a sebészeti klinikára szál-
lították, ahol nyomban kezelés alá
vették. A legfontosabb ápolás sem
tudta azonban Both Gyulát megmen-
teni az életnek. Néhány órával a sze-
rencsétlenség után elvesztette eszmé-
letét és a hajnali órákban meghalt.
A rendőrség megindította a vizsgá-
latot a halálos gázolás ügyében. Meg-

állapítást nyert, hogy Bézi Imre vil-
lamoskocsi-vezető idejében fekezett,
amikor a sínek között a létrán dol-
gozó Both Gyulát megpillantotta. A
szerencsétlenség oka elsősorban a ka-
nyarban keresendő, továbbá az, hogy
síneket kevéssel azelőtt grafilózták, ez
a villamos pályáját eszűszóssá tette és
így nem állt meg a villamos a rendes
fékezési területen, hanem néhány mé-
terrel továbbbeszózott és elütötte a lé-
trán dolgozó szerelőt. Bézi Imre el-
mondotta a rendőrségen, hogy látását
egy, a villamos előtt haladó, faszén-
nel magasán megrakott szekér is aka-
dályozta. A vizsgálat megállapította,
hogy a kocsi-vezető nem járt el gondat-
lanul és szabályos távolságban fékez-
zett.

— Athénből eltávolították mind-
azokat, akik 1940 január 1 óta költö-
ztek a városba. A rendelkezések
értelmében mindenki köteles vizs-
zatérni régi lakóhelyére.

— Hajdú vármegye egyes költség-
vetési tételcél az anyagdrágulás kö-
vetkeztében eltolódások keletkeztek.
Az alispán javaslatára az átmeneti ki-
adásokról 13.400 pengőt irnak át,
ahogy azt a szükség megkívánta.

— Tizenegy kommunista került
a szófiai katonai törvényszék elé,
mert rongáló, cselekedetek elköve-
tésére szervezetet alakítottak. Az
ügyész a vádlottak fejére halál-
büntetést kért.

— A céltudatos egészségápolás egyik
legfontosabb szabálya az, hogy az em-
ber hetenként legalább egyszer, reggel
felkeléskor, egy pohár természetes
„Ferenc József” keserűvizet igyon,
mert ez a gyomrot és a beleket alapo-
san kitisztítja és az egész anyagcsere-
t előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Közszállításoknál is szabad
műanyagokat használni. Varga
József iparügyi miniszter körren-
delete szerint a pótlanyagok hasz-
nálata a közszállításoknál nem
szolgálhat az ajánlat elvetésére és
ha a kiíró hatóság meggyőződött
röla, hogy a közszállítást csak pótl-
anyaggal lehet lebonyolítani, a
szerződést a felhasznált pótlanyag
figyelembevételével kell megkötöni.

— Megállapították a cukorrépa
árát. A pénzügyminiszter mai ren-
deletével a cukorrépa után fizet-
endő forgalmiadó alapján szol-
gáló répaárát az 1941—42. gazda-
sági évre mázsánként 3.40 pengő-
ben állapította meg.

— Zongoratanárnó tanítványokat vál-
lal. Kötő módszerrel tanít kezdőket
és haladókat. Jelentkezés d. e. 10—12.
Mátyás Lászlóné, Hatvan u. 6. V. eme-
let 30.

— Hajdúnánás a villamostelepét
fejleszteni akarja és ezért elhatározta,
hogy 35.000 pengőért egy generátort
vásárol. A határozatot többen megfel-
lebbzték és arra hivatkoztak, hogy
hamarosan ügyis egy nagyobb áram-
fejlesztő központ hálózatába kell esat-
olni Hajdúnánást, tehát felesleges
már az 5.000 pengős beruházás. A me-
gyei kiskülső foglalkozott az ügyvel
és úgy határozott, hogy szakértőket
küldjenek ki a kérdés megvizsgálására.

— Hirtelen meghalt Hajdúhadházon
hétéves korában Ujhelyi Margit. Te-
kintettel arra, hogy nem tudták meg-
állapítani a halál okát, elrendelték a
boncolást.

— A vasúti tolvajlások egyre gya-
koriabbak. Legutóbb szabolcsi terület-
ről hoztak három vagon dohányt a
debreceni pályaudvarra. Az egyik va-
gont már megdázsmálták és néhány
kiló dohányt elvittek. A esendőrség
azt állapította meg a nyomozás során,
hogy hat vasúti munkás követte el a
dohánylopást. A gyanúsítottak tagad-
nak.

— Népszámlálóbiztosok figyelmébe!
A népszámlálás központi irodája fel-
hívja mindazokat a számláló biztos-
kat, akik az 1941 február 1—15-e kö-
zött megtartott népszámlálás alkalmá-
val közreműködtek, hogy visszatartott
egyegyedrészt illetményük átvétele vé-
gett f. hó 16-ától, csütörtöktől kezdve
d. e. 9—12 és d. u. 5—7 óra között a
városi történelmi levéltárban (Város-
háza, földszint, 6. sz.) megjelenni szí-
veskedjenek.

A Szociális Misszió első összejövelele

A Szociális Misszió Társulat tegnap
délután tartotta, ezévi első összejöve-
letét a piarista gimnázium tanácsterm-
ben. Az összejövetelt, amelyen a tár-
sulat hölgytagjai nagy számban jelen-
tek meg, dr. Lindenberger János apos-
toli kormányzó nyitotta meg. Dr. Batori
József, a piarista gimnázium igazgató-
ja mondott magasszárnyalású elmél-
kedést a Szentlélek hatalmáról, majd
özü. Balássy Miklósné, a társulat el-
nöknője buzdította a tagokat az évi
munkára. Megalakították az egyes
szakosztályokat, az örömszító, kórház
és fogházmissziós szakosztályokat,
amelyben a tagokat áldozatos munkára
kérte. Ezután Mátray Imre olvasta fel
pénztári jelentését, majd Markovszky
Vilma titkári beszámolóját. A Szociá-
lis Misszió Társulat első összejöveletét
özü. Balássy Miklósné zárta be.

— A Coetus Theologorum — Re-
formátus Teológusok Munkaközös-
sége csütörtökön, október 16-án
délután hat órakor az egyház ta-
nácstermében (Kálvin tér 17. sz.)
felolvasó ülést tart. Ez alkalommal
az előadó szerepét dr. Ötvös János
okl. lelkész, kollégiumi könyvtári
tisztviselő fogja betölteni, aki „Mi-
lyen volt az élet Kanaánban. Iz-
rael letelepedése előtt?” címmel
tart előadást a vallástörténet kö-
réről. Erre az előadásra a Coetus
tagjain kívül minden komoly érde-
klődő szeretettel látott vendég.

— A Kistemplomi Egyházség
központi bibliaköre az új gyüleke-
zeti teremben (Révész tér 2. sz. ba-
zárépület) ma, szerdán délután
pontosan öt órakor bibliaórát tart.
Előtte 4—5-ig varróóra. Ez alk-
alommal a hitélet egyik legnagyobb
problémájáról, a esendes óráról
lesz szó. Régi és új tagokat, vala-
mint vendégeket szeretettel hív
és vár az egyházség vezetősége
nevében: Uray Sándor lelkész.

— Az Olasz Kulturintézetben a ta-
nítás már megkezdődött. Az ingyenes
tanfolyamok iránt megnyilvánuló
nagy érdeklődés arra indította az igaz-
gatóságot, hogy a beiratások határide-
jét meghosszabbítsa. Beiratkozni le-
het mindennap a hivatalos órák alatt
déléltől 10—11-ig, délután 5—7-ig Hat-
van u. 2. I. em. Telefon 12-04.

— Hirdetmény. A m. kir. Közellátási
Miniszter úrnak a 200.622—1941. sz.
rendeletében foglaltak alapján közhírré
teszem, hogy a Miniszter úr a Hangya
debreceni kirendeltségét a debreceni 21
petróleum nagykereskedői körzetben
petróleum nagykereskedőül kijelölte,
azzal a megszigorítással, hogy kizáró-
lag a Hangya Termelő, Értékesítő és
Fogyasztási Szövetkezet, a Magyar
Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja
budapesti cég megbízottjaként, a
megbízó cég kötelekésbe tartozó fiókjai
és kirendeltségei, valamint a m. kir.
Közellátási Miniszter úr esetleges külön
megbízása alapján más kereskedők el-
látására üzheti a petróleum nagykeres-
kedést. Polgármester.

**Sírkövek műköből
és termésköből
olcsón kaphatók**

Debreceni Műkögyár Rt-nél
Fűrdő uca 2. sz. kőm.

S **Szerzőknek**
Sesztina Lajosnál

Gyászroval

Both Gyula D. H. V. felsővezeték-szerelő élt 46 évet. Temetése péntek délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Pesti uca 2. Fehértóy vállalata végzi.

Kuti Sára Györgyné Demeter Margit élt 38 évet. Temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozóból református szertartással. Lakás: Szent Anna uca 33.

Boros Sándorné Rác Erzsébet temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. (IV. osztály.) Fehértóy vállalata végzi.

Szabó István gazdálkodó élt 39 évet. Temetése Karcagon lesz ma délután 3 órakor. Szállítását Fehértóy vállalata végzi.

Kiss László András élt 1 évet. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből római katolikus beszenteléssel. Lakás: Kiss uca 7. Fehértóy vállalata végzi.

polgár Tolvaj Sándor gazdálkodó 90 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a Köztemető II. b) számú ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Kisfaludi u. 24. Dankó temetkezési vállalat.

Dobay László volt Kossuth ucai temetőőr 78 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető II. b) ravatalozó terméből. Lakás: Béke uca 15. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Erdős Margit 2 hónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön 11 órakor lesz a IV-es ravatalozóból. Lakás: Pac 8. Gebauer-cég rendezi.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

Rác Pál

életének 58-ik évében Budapesten hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. — Temetése Budapesten lesz. — Lakása: Budapest, Kriesz Ede u. 8.

— „A sebesültek Németország díszpolgárai.” Berlinből jelentik: Göbbels dr. birodalmi miniszter tegnap ebédet adott a berlini kórházak sebesültjeinek tiszteletére, amelynek során a miniszter beszédet mondott. „Azokat a sebesülteket — mondotta többek között Göbbels dr. — akik eddigi hivatásukat tovább folytatni nem tudják, külön e célra szervezett tanfolyamokban és intézetekben megfelelő átképzéssel új hivatás betöltésére teszik alkalmassá. Azok a sebesültek, akik bármilyen foglalkozás üzésére alkalmatlanok lesznek, mint a nemzet dísznyugdíjasai életfogytiglan az állam védelmében részesülnek. Hitler Adolf birodalmában a sebesültek úgyszólván a nemzet díszpolgárai.” (MTI.)

— Pincéretet ítélték el árdrágítás miatt. A kolozsvári törvényszék Surányi Béla pincért 800 pengő pénzbüntetésre, Jellenik Ferenc pincért pedig hétéves börtönrre ítélte, mert a vendégek fogyasztása után a megengedettnél nagyobb hasznot számítottak. Főnököket, Kovács Béla vendéglőst 200 pengőre büntették. A két pincér 100—100 pengő vagyoni elégtételt is tartozik fizetni.

— Hármast ítélték. A Nyíregyháza tartozó Királytelki szőlőkben Zagyva Péterné nevű asszony három egészséges leánygyermeknek adott életet.

— Kiskilt villamospótkocsi. Tegnap délelőtt, kevéssel a Simonyi úti halálos szerencsétlenség után, a Simonyi út végén levő kanyarnál másik baleset is történt. A villamoskocsinak kiskilt a pótkocsija. Szerencsére emberéletben nem esett kár, senki nem sérült meg. Ez utóbbi eset közlekedési akadályt sem jelentett, mivel a csak percekkel megelőző szerencsétlenség miatt ezen a részen a vizsgálat tartalmát anélkül is szűnelt a forgalom.

— Pengőt akart kicsempészni, letartóztatták. A budapesti ügyészség Szabó Leontinné szül. Hoble Szilvia görögkatolikus román állampolgár értekezési lakost, egy volt községi főigazgató feleségét fizetési eszközökkel elkövetett visszaélése büntetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte, mert Félixfürdőnél 5300 pengőt akart Romániába kicsempészni.

Városi hirdetések

Hirdetmény. A Közsültségben 1939—40. és 1940—41. év telén kitermelt és a várost illető, a közsültségi paritokosoknál tárolt összesen cca 15.989 kéve nád a gazdasági ügyosztály (városháza félemelet) 22. számú szobájában szóbeli nyilvános árverésen folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor eladásra kerül. A vételi lehetőségre az érdekeltek figyelmét felhívom. Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (városháza félemelet 14. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

Hirdetmény. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a Steinfeld Istvánról újabb (1938. és 1939. évben) felparcellázott ingatlanok új osztályba sorozása befejezést nyert. Az osztályba sorozás eredményét feltüntetve 1940. évi 21. sz. változási jegyzék 1941. október hó 15-től 1941. november hó 15. napjáig közszemlére lesz kitéve a városi adóhivatal 40-es szobájában (birtoknyilvántartás), ahol is azt érdekeltek megtekinthetik s az osztályozás ellen a közszemlére kitével legutolsó napját követő 15. napon belül a városi adóhivatalnál benyújtandó felszólalással élhetnek. Városi adóhivatal.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város törzsméneséből több létszámfeletti anyakanca, köztük törzskönyvezettek is, több kanca és herélt csikó, a fehér magyar törzsgulyából vemhes és meddő tehene, üsző és bikaborjúk kerülnek eladásra a folyó évi október hó 20-iki debreceni országos vásáron délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen. Gazdasági tanácsnok.

SPORT

DVSC-Nagybányai SE mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben

A DVSC csapata vasárnap a nagyerdői Stadionban egyik legerősebb ellenfelével, a Nagybányai SE-vel kerül össze. A nagybányai csapat mint a bajnokság egyik jelöltje indult a küzdelmekbe, sőt kis szerencsével ma az NB-ben játszhatna. ha a Kolozsvári AC elleni döntő mérkőzést nem veszti el. Ez a balszerencse végül eldőlt az idei bajnokságban is. A múlt héten azonban már 6:0-ás imponáló győzelmet aratott a Postás csapata fölé a régi debreceni közönség már újra a régi veszélyes, kitűnő NSE-t láthatja viszont a Stadionban. A debreceni vasutasok ennek tudatában fokozott erővel készülnek a Nagybányai SE elleni mérkőzésre, mely bizonyára az őszi idény legszebb játéka lesz.

A Kolozsvári MÁV Budapesten is majdnem meglepetést csinált a Törkös ellen és a budapesti közönséget meghódította pompás játékkal. A fővárosi futballkörök a K. MÁV vasárnapi játéka alapján érték csak meg, hogyan verhetne meg ez a csapat a DVSC-t. Pedig még nem is számították hozzá azt a pluszt, amit Winkler marosvásárbelyi játékező gyenge napja jelentett.

A DVSC játékosok közül senki nem került be az NB II. legjobb 11-ébe. Mindössze Sidlik jutott be a tartalékcsoportba.

Bánsági vezetett a DVSC—Nagybányai SE mérkőzés.

A budapesti esküvővel kapcsolatban felajánlottak Keletnek október 26-án Debrecenben játszandó mérkőzésre, mely azonban csak akkor jöhetne létre, ha a DVSC kupameccsét elhalasztaná.

Nagy küzdelem volt vasárnap Nyí-

regyházán a DVSC—NyTVE mérkőzésen. A NyTVE vezetők véleménye szerint a Keskeny által kivédett 11-es sorsdöntő volt 0:0 állásnál.

Nyíregyházán egyesülni fog a NyTVE, NyKISE és NyMOVE. Az erre vonatkozó tárgyalások már előrehaladtak.

B. Nagy, a DVSC kitűnő hávédje tagja lett a vidéki ifjúsági keretnek, melyből összeállítják a Budapest B) — Bécs B) válogatott mérkőzés előtt a budapesti-ifj. válogatottal játszó vidéki ifjúságot.

Finta, a volt debreceni középésztár vezető változatlanul a góllövő listán 14 góllal. Turay II. 9 góllal harmadik a 10 gólos szegedi Kalmár mögött.

Nagybányán elégedettek a Postás ellen elért eredménnyel és változatlan csapattal jönnek Debrecenbe a DVSC elleni mérkőzésre.

A DVSC riválisai közül a Marosvásárhelyi SE ismét nehéz mérkőzés előtt áll: a Ganz csapatával játszik Budapesten. Nincs kizárva, hogy a DVSC vasárnap tiszta pontelönnnyel fog vezetni a Mátyás-csoportban.

Meghívó

A Debreceni Általános Fogyasztási Szövetkezet 1941. évi október hó 24-én, pénteken este 7 órakor tartja Debrecenben a Munkásotthonban (Károly Ferenc József út 3. b.) XX. évi rendes közgyűlést, melyre a T. Tagtársakat az úton hívja meg. Az alapszabályok 15. § 4. pontja értelmében a közgyűlés határozatképességéhez legalább 20, azaz Húsz tag jelenléte szükséges. Határozatképesség esetén az újabb közgyűlés október hó 31-én, pénteken este 7 órakor ugyanott lesz megtartva, amikor is a közgyűlés ugyanazon napirend felett a megjelentek számára való tekintet nélkül szótöbbséggel határoz.

Debrecen, 1941. október 10.

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv-vezető, jegyzőkönyvhitelítők és szavazatszedő bizottság kiküldése. (14. szakasz, 14 és 15. p.) 3. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés 1940. évi üzletéről. 4. Zárószámadások megvizsgálása, mérleg megállapítása, az Igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése. 5. Igazgatósági, igazgató tanácsai és felügyelőbizottsági tagok választása. 6. Esetleges indítványok.

Mérleg: 1940. december 31-én. Vagyoni berendezés 5.936.01 P. Árukészlet: 1.549.37 P. Pénzkészlet: 237.05 P. Veszteség (1939-ben 3.389.52, 1940-ben 3.014 P) 6.403.52 P. Teher: üzletrésztöke: 2.419 P. elfogadványok: 1.200 P. óvadékok: 511.18, folyószámlái hitelezők: 9.995.72 P.

Eredmény: veszteségrészek: üzleti költségek 2.825.41 P, személyi fizetések 6.432.02 P, üzletberek 2.665.22 P, OTI járulékok 228.86 P, Adók és illetékek 431.87, váltókamatok: 356.59 P, m. évi veszteség: 3.389.52 P. Nyereségrészek: Bruttó árnyereség: 9.925.97 P, veszteség: (1939-ben 3.389.52 P, 1940-ben 3.014.— P) 6.403.52 P.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelési, nyomozási díszkrék, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72.

LEVELEZÉS

Schröder Vilmos úr keresse fel Buray Sándor papírnagykereskedését, Kossuth 8. Címét ismerőket kérem közöljék velem. 576

ALKALMAZÁST

nyer férfi
Asztalos tanuló fizetés felvételt Debrecenben, Széchenyi 28. 627
Önálló műbútor asztalos felvételt. — Szent Anna 25. 626

Ércitaéigizelt öskeresztény vagy tanúsítványos perfekt gyors gépiró számlázó férfi vagy nő adja be frásbeli ajánlatát „Nagykereskedő” jellegére. 622

Kifutót, 14—15 éves, felvesz Auspitz festéküzlet. 623

Keresztény gyakorlott lapelőfizető gyűjtők fővárosi napilaphoz napi díj, jutalék ellenében felvételnek. Jelentkezni irataikkal szerdán este 6—7 óra között Csemete 11. 638

„Mézeskalácsos” keresünk nagyobb üzemi vezetésre, lehetőleg utóbbi években mestervizsgázott. „Mézeskalácsos” jellegre kiadható. 603

Kifutót, 16 éven aluli, ki biciklizni tud, felvesz. Vitéz Nagy, Péterfia 55. 637

Fejőstenész komenclóra azonnal felvételt. Jelentkezés Péterfia 29. délelőtt 10-től 3-ig. keresztéppület. 594

Fiatal fodrászsegéd felvételt vidékről ellátással. Miski, Vargakert, Déli-sor 25. 588

Fodrászsegéd, perfekt úri kiszolgáló és nő hajvágo 9 évi gyakorlattal állást keres. Cím: Vizes Antal, Nagykároly, Agoston út 11. 596

Péktanulót felvesz Gazdák sütődjé. Bösörmenyi út 15. 585

Műhelytes felvesz Gazdák sütődjé. Bösörmenyi út 15. 584

Közgazdaság

Debreceni piaci szemle

A debreceni piacon élénk volt a forgalom és áru is volt bőségesen. Burgonya volt elég, gyümölcs, zöldségek közül is nagy volt a felhozatal. A baromfi piacon nagy volt a kínálat, de az árak maradtak a régi vonalon. Különösen sok libát hoztak fel vidékről, eladatlan is maradt. Néhány zsák szemes száraz babot is lehetett már látni a piacon. Fokhagyma sok volt, de igen kevés vereshagyma. Bevonult a piacra a sütőtök. Az árusok kendővel takart kosaraikból árusították a feladatlan sült tököt. Darabja nagyság szerint 16—30 fillér volt. Vásárolták szívesen és igen sokan a helyszínen ették meg a jó parázs, meleg tököt.

Az élelmiszerpiac kialakult árai a következők:
Élőbaromfiárak: Pulyka kövér kg. 2.50—3.20, liba, sovány drb. 8.50—1.20, liba, kövér kg. 4.00—4.50, kacsa, sovány drb. 3.50—5.50, kacsa, kövér kg. 3.00—3.60, tyúk párja 8.00—11.00, jérce párja 4.20—6.50, csirke, sütnivaló párja 3.00—4.00, csirke, rántanivaló párja 2.20—2.50 P, tojás drb. 16—17 fillér.

Gyümölcs- és zöldségárak: Nemes alma kg. 2.00—2.60, közönséges alma kg. 0.70—1.60, körte kg. 1.50—3.00, birs alma kg. 1.00—1.80, szőlő, csemege kg. 0.80—1.80, dió 1.40—2.00 P, citrom 8—14 f.

Konyhakerti vetemények árai: Vereshagyma kg. 40—45, fokhagyma kg. 80—100, burgonya, róza kg. 15, burgonya, vegyes kg. 10—12, fejeskáposzta drb. 8—15, kelkáposzta drb. 4—12, savanyúkáposzta kg. 32—36, karfiol drb. 20—50, kalarabé drb. 2—8, petrezselyem csomója 8—14, sárgarépa csomója 8—14, bab, száraz kg. 56—70, bab, zöld kg. 76—80, ugorka drb. 4—8, spenót csomója 6—10, gomba csomója 8—12, paradicsom kg. 20—32, paprika drb. 1—6, zöldtengeri csöve 5—8 fillér.

Debreceni ló- és szarvasmarhavasár. A keddi állatvásárra szarvasmarhából 698 darabot hajtottak fel, melyből eladásra került 503 darab. Felhajtottak még 239 darab lovat, melyből gazdát cserélt 107 darab. Árak: jöminőségű vágómarha 115—130 fillér élősúlykilogrammonként, közepes 95—115, silány 78—95, borjú 120—142, tinó, ökör 116—140, fejőstenész 480—1000 pengő. Vágóó 105—255, silány igasló 150—285, közepes igasló 290—600, jó igasló 600—1000 P. Irányzat élénkült.

2539—1941. Vh. sz. Árverési hirdetés. Hegedűs Elemér balmazújvárosi lakos 279 ar. P s jár. követelésének behajtása végett elárverezem f. évi okt. hó 16. napján délután fél 2 órakor Balmazújvárosban, Malátom pusztán a végrehajtást szenvedők lakásán 3600 ar. E becsértékű juhokat. Lőrincz Endre kir. bír. végrehajtó.

Kifutófiút, 18—20 éves, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. — Adorján fűszerüzlet. Piac 83. 645

Egy ügyes kézimunkást felvesz Gyarmathy János szabómester, Péterfia 42. 648

Kifutó vagy tanulófiút azonnal felveszek. Paál. Szoboszlói út 21/b. 583

ALKALMAZÁST keres férfi

Irodai munkatér, gépiró férfi délutánra ajánlkozik. Járásbíró-ság 2. szoba. 593

Házmesteri állást keres fiatal házaspár november 1-re. Varga 27. 5. ajtó. 597

ALKALMAZÁST nyer nő

Gyakorlott kézilányt férfiszabósághoz azonnal felveszek. Arany János tizenöt. 631

Jó kézimunkás varróleányokat angol munkához és egy kifutóleányt vagy fiút felveszek. Molnár, Szent Anna 8. 588

Gyakorlott vendéglői felírónó felvétetik a Páhl sörözőben. 528

Hölgyfodrászatban önállóan dolgozó, 2 év segédidővel rendelkező hölgyet Hajdúszoboszlóra azonnal felveszek. Érdeklődni lehet fél 2—3-ig Széchenyi 15. I. em. 580

Kifutóleány azonnal felvétetik. Szabóüzlet, Vár 1. 625

Kifutóleányt, nem iskolakötelest, felvesz Tőkés fogtechnikus, Kossuth 18. 624

Fiatl bejáróleányka varrodába azonnal felvétetik. Kálvin tér 5. 639

Gyertyauzembe ügyeskező leányt felveszünk. Nap 4. 532

Segéd és tanulóleányok felvétetnek. Kossuth 42. Debreczeni varroda. 600

Fafelhordásra, udvari takarításra bejárónót felvesz Havas harisnyaház, Bádógos 1. 602

Ügyeskező leányt felveszek „Turán” angóra nyúltenyésztés. Csapó 30. 628

ALKALMAZÁST keres nő

Mosást, vasalást urakra is a házamnál vállalom, esetleg nagytakarítást is. Cím: Kurucz 81. Hajdúné. 533

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Tiszta, rendszerető lány bejárónak felvétetik. — Csapó 87. 516

Bejárónót délelőtre felveszek. Széchenyi 34. jobbra második lakás. 629

Bejáró konyhai mindenest azonnal beléphet. Bocskai étkező, Hatvan 6. 620

Izr., vagy attértő nőt, ki mindennemű háztartási munkát vállal (dúrra munkakikötéssel) felvesz vidéki kéttagú családnak. Fiatal 35 évesen aluli jelentkezhetik. Cím a kiadóban. 530

Perfekt szakácsnőt keresek vidéki tanyára hosszú jó bizonyítvánnyal október elsejére. Cím a kiadóhivatalban. 1223 vv.

Bentlakó mindenest felvétetik azonnalra. Keresztépület, Domb 18. 641

Megbízható, ügyes bejárónó délutánra felvétetik. Kálvin tér 11. Zeltner. 640

Mindenest keresek — azonnali belépésre. — Gaálné. Dégenfeld tér 4. 634

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Arany János u. 18. II. lakás. Jelentkezés 9 óráig. 619

Bejárónót egész napra felveszek. Klein, Széchenyi 6. 590

Megbízható, tisztességes bejárónót a délutáni órákra felveszek. Dózsa 15. 595

Bejárónó jó bizonyítvánnyal parkettes lakásba kosszítal felvétetik. Egymalom 7. 599

Bejáró mosogató aszszonyt vagy leányt felvesz étkező. Baltazár 6. 654

Fiatl bejárónó felvétetik délelőtre. Kékyné. József kir. herceg 7. 653

Bejárónó délelőtre felvétetik. Deák Ferenc 19. II. em. 598

Bejárónót reggeli órákra felveszek. Rákosi (Király) ucca 5. földszint 4. 579

15-ére egy bejárót felveszek. Arany János 12. 573

Mindenest szobaleány jó bizonyítvánnyal úri helyre felvétetik. Széchenyi 66. 572

Szakácsnő felvétetik. — Széchenyi 21. 646

Ügyes főzni tudó mindenest azonnal felvétetik. Korom hentes, Deák Ferenc 22. 647

Megbízható bejárónó felvétetik. Jelentkezés Arany János 60. irodában. 618

Délelőtre jobb, gyermekszerető leányt keresek kevés házimunkára. Jelentkezés Batthyány 3. házfelügyelőnél. 614

Délelőtti órákra bejárónót keresek azonnalra. Székely. Szent Anna 58. 613

Bejárónót keresek a délelőtti órákra. Arany János 55. emelet, dr Berkovits. Érdeklődni 11-ig. 612

Bejárónó, szüleinél lakó, 7 órától 11-ig felvétetik. Bethlen 24. 6. ik lakás. 610

Bejárónót nyolctól tízenegy óráig terjedő időre felveszek. Szent Anna 48. jobb 2. 651

AJÁNLAT

Szörmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Legütösebben fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv.

Poloskairást ciángázal, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó 5. 695 10. 17

Kosztümöket, kabátokat ízlésesen készít, fordít, alakít „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Aranyat, ezüstöt, briliántot magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12. 6

Új szűcszalont! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások, javításokat vállalom. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Bundát készítessem még a tél beállta előtt Kalona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánóztasson Csala címozó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 655 11. 26

Villanymotort leggyorsabban, legolcsóbban szállít gyári képviselet. Rákosi Jenő ucca 5. 21

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Hó- és sarcipők javítását felelősséggel mellett vállalom. Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Számós hajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Villanykörtésere 30 fillér. Törött gramofonlemezeket becsereljük. Díszágyak, órák, használható cikkek. — Hunyadi 22. 665 10. 26

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac 56. ezelőtt Frohner mellett. 98 11. 30

ELELMISZER ITAL

Napi 25—30 l. tejet állandó hordásra keresek. Szegedi, Lorántffy u. 1. 502

TELJES ELLÁTÁS

Két intelligens leány nak teljes ellátást adok. Szondi 25. 589

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiró iskolába állandóan beiratkozhat. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény 245 11. 10

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításánál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54 1987 12. 31

BÜTOR

Egy jó állapotban lévő háló olcsón eladó — Tölgyfa u. sarok. Vasúti órházal szemben. 10. 15. 634

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

Új hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhabútorok olcsó áron bútorraktáramban, Kossuth 51. 1788 1. 4

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac 71. 592 12. 25

Komplett festett hálószoba jutányos áron eladó. Erzsébet 53. 630

Eladó jó állapotban lévő szobabútor, tiszta, Zrínyi 20. 587

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró 750 köbcentis motorkerékpárt, 70—80 százalékos gumikkal, prima Bosch világítással elcserelelnék 200—250 köbcentis, 70—80 százalékos gumikkal felszerelt motorkerékpárral. Cím a kiadóban. 538 vv.

Segédmotorkerékpár, gramofon, varrógépjavitást vállal Király, Royal épület. Alkatrészek, csereüzletek. 636

Opel Kadett engedélyes keveset futott 5 új gumival elsőrangú állapotban jogosultnak elad. — Érdeklődni: 12-07-es telefonon. 581

TÜZELŐ ANYAGOK

Bogsa faszén ömlesztve telepen átvéve és házhoz szállítva is kapható dr Balogh Gyula tüzelőanyag nagykereskedő telepen, Híd 16. Közraktár. 650

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás lakás belvárosban kiadó, alapos tatarozásra szorul. Értekezni lehet kilenctől tízenegyk Batthyány 9. 544

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 bútorozott szoba kiadó, esetleg bútor nélkül. Cím a kiadóban. 574

KIADÓ LAKÁS nagy

Ferenc József és Arany János ucca sarkán, a Csanak-házban 6 szoba, hallos, összkomfortos lakás nov. 1-ére kiadó. Közlebbi felvilágosítást a házmeester ad, 518

LAKÁST KERES

Lakást, főbérletit, keresek közelben. Király, Royal épület. 635

Háromszobás komfortos lakást, esetleg viládban bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Nyugdíjas úri házaspár 2—3 szobás, fürdőszobás, napos fekvésű lakást keres. Címeket „Jó fizető” jellegre kiadóba. Közvetítőt siker esetén díjazok. 553

BÜTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba központi fűtéssel közepkorú úrnak kiadó. — Megtekinthető 17—18 óra között. Cím a kiadóban. 591

Uccai bútorozott szoba (parkettes) fürdőszobahasználattal két személy részére kiadó. Sas 2. Cím a házmeesternél. 592

Különbejárattú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Kassa út 5. 570

Kiadó különbejárattú uccai elegáns szoba egy-két úrnak tizenötödikére. Vörösmarty 13. 578

Kisebbszerű bútorozott szoba 25 pengőért kiadó. Verő László, Piac 58. II. 29. 609

Különbejárattú bútorozott szoba azonnalra kiadó. Vár ucca 8. Keresztépület. Megtekinthető reggel 8—10, délután fél 2—3-ig. 601

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 498

Eladó jókarban lévő vaskorlát, 120 m. magas, 17 méter hosszú, terméskőalappal. Érdeklődni Hatvan 12. alatt lehet. 571

ELVESZETT

Elveszett egy iskolatáska könyvvel az Újvárosi úton, becsületes megtalálót jutalomban részesül, ha leadja Csemete 10. 607

HASZNÁLT RUKA — CIPŐ

Egy tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabósága, József kir. herceg u. 1. Bikabérlház. 199 v. v.

Használt férfi ruhák, szörmevel bélelt rövid kabát, téli női kosztüm eladók. Svetits bérlház III. lépcső II. em. 8. 604

INGÓSÁG VÉTEL

Magas árat fizetünk régi cinnedényekért, családi ékszerekért, bútorokért, szőnyegekért, órákért, díszágyakért, festményekért, bútorait is legjobban az Ingóságközvetítőben értékesítheti. püspöki palota tel. 37-99. 1131 v. v.

Damasztabrosz 9 szalvétával eladó. — Batthyány 5. Uccai lakás. 566

Eladó egy jó asztali spór. Kigyó 38. 575

12 személyes damasztabrosz eladó. Kardos 13. 586

Singer varrógép, nagy férfi típus, eladó. Kálvin tér 11. Fabiannál. 632

Cserépkályha, jókarban lévő, eladó. Domokos Lajos 22. 608

Üzleti berendezés megbízásból eladó. Értekezni Róvész, Piac 77. I. 649

Mérlegek, ruhaszekrény, benzinfűző, asztalok, csillár eladók. Hüvelyes 11. 605

Jó nagykapu, ajtók, ablakok eladók. Varga 22. 652

GAZD. TERMÉNYEK

Rozs- vagy búzaszalmát keres megvételre 49. nov. kiegészítő kirendeltség gazdasági hivatala, Debrecen. Piac u. 577

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó boroshordó, 100 literes, virágcserepek, zsírosbödön. Poroszlav út 54. 577

ELADÓ HÁZ

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl terület két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Ma beköltözhető új 3 szobás, fürdőszobás, konyhás, gyönyörűen parkirozott és gyümölcsös ház Lugosi u. 11. eladó. Kulcs Lorántffy 11. 615

Adómentes üzletes ház banktérrel sürgősen eladó. Hüvelyes 11. Pesti. 606

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 4+

FÖLDBÉRLET

Bérbeadnám 6 holdas szőlőment gyümölcsös, épülettel, úrilak. Nagyállomás mellett, Szávay Gyula 6. 1546

Három hold föld kiadó a Czuczában. Értekezni Jókai 14. 611

ELADÓ FÖLD

Szőlő, jókarban lévő, 2 hold, esetleg kisebb parcellákban is, Sárándi vasúti állomás mellett eladó. Cím a kiadóban. 10—12-ig. 501

80 hold fekete föld eladó. Értekezni: József kir. herceg 7. ügyvédnél. 621

Eladó ház 5x1 szoba, konyhás lakásokkal, nagy gyümölcsös. — Bujdosó 46. 633

6 hold jó homokföld, városhoz 4 km., könt mellett, sürgősen eladó. Hüszár Gáll ucca elején 3 szobás adómentes családi ház elköltözés miatt olcsón 13.000 pengőért megvehető. Patay iroda, Kálvin tér 9. 596

Öndöd, Vedres-dűlőben két hold prima szántóföld eladó. Értekezni Veres 11. tulajdonosnál. 617

Szerkesztője felelős: PÁLFI JOZSEF
Kiadóhivatala: **NY. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja: **RSZANTULI KÖNYV- és LAPIRÁDO** RESZVÉNYTÁRSASÁG
Feltaláló nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**